

मिरा भाईंदर महानगरपालिका

मुख्य कार्यालय, तिसरा मजला, छत्रपती शिवाजी महाराज सभागृह

विशेष महासभा
दि. ०८/०८/२००८

आज शुक्रवार दि. ०८/०८/२००८ रोजी मिरा भाईंदर महानगरपालिकेची मा. विशेष महासभा सकाळी ११.०० वाजता सभा सुचना क्र. ०५ दि. ०४/०८/२००८ रोजीच्या विषयपत्रिकेवर विचार विनिमय करणेकरिता महापालिका सभागृह, ३ रा मजला, छत्रपती शिवाजी महाराज सभागृह येथे मा. महापौर यांच्या अध्यक्षतेखाली भरली असता खालीलप्रमाणे सदस्य हजर होते.

उपस्थित सदस्य

१)	नरेंद्र मेहता	महापौर
२)	मेन्डोन्सा स्टीवन जॉन	उपमहापौर
३)	रॉड्रीक्स मॉरस जोसेफ	सभापती, स्थायी समिती
४)	पाटील जयंत महादेव	सभागृह नेता
५)	वैती चंद्रकांत सिताराम	विरोधी पक्ष नेता
६)	दिव्या अशोक तिवारी	सदस्या
७)	शानू जो. गोहिल	सदस्या
८)	वैती नर्मदा यशवंत	सदस्या
९)	सिंह मदन उदितनारायण	सदस्य
१०)	शेटी गणेश गोपाळ	सदस्य
११)	जाधव मोहन महादेव	सदस्य
१२)	नलावडे दिनेश दगडू	सदस्य
१३)	वेतोसकर राजेश शंकर	सदस्य
१४)	पाटील सुनिता कैलास	सदस्या
१५)	पाटील प्रविण मोरेश्वर	सदस्य
१६)	म्हात्रे राजेश हरिश्चंद्र	सदस्य
१७)	पुरोहित मधुसुदन मनोहरलाल	गटनेता
१८)	पाटील धनेश परशुराम	गटनेता
१९)	म्हात्रे कल्पना महेश	सदस्या
२०)	पाटील शरद केशव	सदस्य
२१)	अग्रवाल ओमप्रकाश गंगाधर (गाडोदिया)	गटनेता
२२)	पाटील ध्रुवकिशोर मन्साराम	सदस्य
२३)	पाटील मिलन गोविंदराव	सदस्य
२४)	व्यास सुधा वासुदेव	सदस्या
२५)	फॅरो ग्रिटा स्टीफन	सदस्या
२६)	शेख आसिफ गुलाब	सदस्य
२७)	म्हात्रे नयना गजानन	सदस्या
२८)	पाटील अनंत रामचंद्र	सदस्य
२९)	गोविंद हेलन जॉर्जी	सदस्या
३०)	डिमेलो बर्नड आल्बर्ट	सदस्य
३१)	बाविघर सिसिलीया विजय	सदस्या
३२)	परेरा टेरी पॉल	सदस्य
३३)	सावळे निर्मला बाबुराव उर्फ कांबळे निर्मला विष्णू	सदस्या
३४)	कुरेशी याकुब ईस्माईल	सदस्य
३५)	परेरा कॅटलीन ऍन्थोनी	सदस्या
३६)	ठाकुर प्रकाश पांडुरंग	सदस्य
३७)	डॉ. राजेंद्र भवरलाल जैन	सदस्य
३८)	शर्मा भगवती	गटनेता
३९)	पाटील वंदना मंगेश	सदस्या

४०)	पाटील प्रफुल्ल काशीनाथ	सदस्य
४१)	म्हात्रे तुलसीदास दत्तात्रेय	सदस्य
४२)	वर्षा भानुशाली	सदस्या
४३)	सिंग श्रीप्रकाश जिलेदार	सदस्य
४४)	पांडे स्नेहा शैलेश	सदस्या
४५)	शेख मुसरतबानु इब्राहिम	सदस्या
४६)	जंगम लक्ष्मण गणपत	सदस्य
४७)	सपार उमा विश्वनाथ	सदस्या
४८)	इनामदार जुबेर अब्दुल्ला	सदस्य
४९)	पुजारी कांचन शेखर	सदस्य
५०)	मुंज वासुदेव भास्कर	सदस्य
५१)	सय्यद नुरजहाँ नझर हुसैन	सदस्या
५२)	शेख नुर मोहम्मद अहमद	सदस्य
५३)	खान शफीक अहमद सादत	गटनेता
५४)	भाटकर प्रेरणा प्रमोद	सदस्या
५५)	डिसा मर्लिन मर्विन	सदस्या
५६)	वैती विजया हेमचंद्र	सदस्य
५७)	पालांडे प्रशांत भगवंतराव	सदस्य
५८)	ठाकूर कल्पना हरिहर	सदस्या
५९)	म्हात्रे चंद्रकांत खंडोजी	सदस्य
६०)	मोदी चंद्रकांत भिकालाल	सदस्य
६१)	भट दिप्ती शेखर	सदस्या
६२)	दुबे रामनारायण सदानंद	सदस्य
६३)	सावंत अनिल दिवाकर	सदस्य
६४)	भोईर राजू यशवंत	सदस्य
६५)	चक्रे वंदना रामदास	सदस्या
६६)	शेख सलिम दाउद	सदस्य
६७)	हरिश्चंद्र जगन्नाथ म्हात्रे	सदस्य
६८)	माळी हेमा रविंद्र	सदस्या
६९)	हसनळे जोत्सना जालींदर उर्फ शिंदे पूजा प्रताप	सदस्या
७०)	यादव मिरादेवी रामलाल	सदस्या
७१)	गावंड मंदाकिनी आत्माराम	सदस्या
७२)	म्हात्रे मोहन गोपाळ	सदस्य
७३)	अनिता जयवंत पाटील	सदस्या
७४)	संजय पांगे	नामनिर्देशित सदस्य
७५)	अरुण कदम	नामनिर्देशित सदस्य
७६)	प्रकाश दुबोल	नामनिर्देशित सदस्य
७७)	आसिफ पटेल	नामनिर्देशित सदस्य

गौरहजर सदस्य -

१)	म्हात्रे मिलन वसंत	गटनेता
२)	पाटील उमाताई शाम	सदस्या
३)	पाटील प्रभात प्रकाश	सदस्या
४)	भोईर शशिकांत जगन्नाथ	सदस्य
५)	भोईर सुनिता शशिकांत	सदस्या
६)	पाटील प्रेमनाथ गजानन	सदस्य
७)	परशुराम पाटील	नामनिर्देशित सदस्य

रजेचा अर्ज - निरंक

(राष्ट्रीय गीत “वंदे मातरम” ने सभेला सुरुवात करण्यांत आली.)

मा. महापौर :-

सचिवजी आजच्या सभेच्या कामकाजाला सुरुवात करावी.

नगरसचिव :-

पिठासिन अधिकाऱ्यांच्या परवानगीने

मिरा भाईदर महानगरपालिका
मुख्य कार्यालय, भाईदर (प.)

महापालिका सचिव कार्यालय,
दिनांक :- ०४/०८/२००८.

मा. विशेष महासभा

मा. विशेष महासभा सूचना क्र. :- ०५, दिनांक ०४/०८/२००८.

प्रति,

सन्मा. श्री./श्रीमती.

नगरसेवक/नगरसेविका,

मिरा भाईदर महानगरपालिका

या सुचनेद्वारे आपणांस कळविण्यांत येते की, मिरा भाईदर महानगरपालिकेची मा. विशेष महासभा शुक्रवार दि. ०८/०८/२००८ रोजी सकाळी ११.०० वाजता मिरा भाईदर महानगरपालिका मुख्य कार्यालय, तिसरा मजला, छत्रपती शिवाजी महाराज सभागृहात महासभा सूचना क्र. ०५, दि. ०४/०८/२००८ रोजी सोबतच्या विषयपत्रिकेवरील प्रकरणांवर विचार विनिमय करण्यासाठी आयोजित करण्यांत येत आहे. तरी सदर सभेस उपस्थित रहावे, हि विनंती.

प्रकरण क्र. २९, मिरा भाईदर महानगरपालिका क्षेत्रात उपकर लागू करणेबाबत निर्णय घेणे व उपकर आकारणी करण्यासाठी आवश्यक यंत्रणा उभारणेस आर्थिक व प्रशासकीय मंजूरी देणेबाबत.

मा. महापौर :-

सभागृहाला आजच्या विशेष सभेबद्दल माहिती देतो, दि. १/०८/२००८ रोजी मिरा भाईदर शहरातील सर्व व्यापारी व संघटनांनी बेमुदत बंद जाहिर केले होते. जिथपर्यंत ऑक्ट्राय रद्द होत नाही. १ तारखेला १२.०० वा. मी ७ नंबर काशिमिरा ऑक्ट्राय नाक्यावर त्यांच्याशी भेट घेतली त्यांना आंदोलन मागे घेण्यासाठी विनंती केली. त्यानंतर ३ वाजता त्यांना महापौर दालनात मिटींगसाठी आमंत्रित केले. मिटींगला मी स्वतः आयुक्त साहेब असे सर्वजण होतो. सर्व व्यापाऱ्यांची मागणी अशी होती की आम्हांला ऑक्ट्राय नको आपण आज पासून सेस लावा. बरीचशी चर्चा झाली. त्यांना कायद्याची अडचण सांगितली. आजपासून आम्हांला सेसचे इम्प्लीमेंट करता येत नाही. गर्हमेंटची मान्यता घ्यायला लागेल आणि गर्हमेंटकडून आम्हांला अशा कुठल्याही प्रकारची नोटीफिकेशन आलेली नाही. त्यावर त्यांनी थोड्यावेळाने चर्चेतून अर्धा एक तासाने एक्सेप्ट केले आणि ही मागणी केली की जिथपर्यंत सेस लागू होत नाही तिथपर्यंत ऑक्ट्राय भरायला तयार आहोत. पण ही जकात जी आहे. ती मिरा भाईदर महानगरपालिकेने वसूल करावी. त्यांना हे ही सांगितले की आमचे अॅग्रीमेंट झालेले आहे आणि फक्त दोन महिन्याची गोष्ट आहे याला आपण थोडे समजावून घ्यावे तरी त्यांचे शेवटचे म्हणणे होते की जिथपर्यंत आपण ठेकेदाराला हटवत नाही तिथपर्यंत आम्ही आंदोलन मागे घेणार नाही. त्यांना मी दोन दिवसाची मुदत मागितली. त्यावर त्यांनी स्पष्ट सांगितले की आम्ही तिथपर्यंत हडताळ कायम ठेवू. त्यानंतर आयुक्त साहेब प्रशासनाबरोबर आमची बैठक झाली की ह्याच्यावर काय निर्णय करायचा? शेवटी आम्ही हा निर्णय काढलेला आहे की २ तारखेपासून सर्व जकात नाक्यावर मिरा भाईदर महानगरपालिकेचे अधिकारी जातील. त्यांची जी मूळ तक्रार होती. व्यापाऱ्यांची की ठेकेदार उलट सुलट बोलतो. जास्त पैसे घेतो तर आयुक्त साहेबांनी आणि आम्ही निर्णय घेतला की आपण सर्व नाक्यावर ठेकेदारामार्फत आपले कर्मचारी बसवूया तर त्या बिलाचे एस्टीमेट किती जकात घ्यायला पाहिजे? १० रु. पाहिजे, २० रु. पाहिजे हे सगळे एस्टीमेट महानगरपालिका करतील त्याचप्रमाणे जकात ठेकेदाराने पैसे वसूल करायचे तसे ठरल्यानंतर शनिवारी असोसिएशन व अधिकाऱ्यांबरोबर माझी बैठक झाली. त्याने ते मान्यसुद्धा केले. मेहता साहेब आमची जकात ठेकेदाराची होती जकात नव्हती. आपण जो मार्ग काढला आहे तो चांगला आहे. आणि आम्ही आमच्या सर्व व्यापारी बंधूना ते समजावून आणि जकात संपवत असायचे असेल तर त्याबद्दल आम्ही निर्णय घेऊ. शांततेने ही सभा झाल्यानंतर संध्याकाळी त्यांचा मॅसेज आला की, कुठलेही व्यापारी ऐकण्याच्या मनस्थितीत नाही. त्यांना आता जकात नकोच आहे. म्हणजे पहिले त्यांची मागणी होती की सेस लावा. तर त्यांचे असे म्हणणे आहे की जकात नकोच आहे. त्यानंतर ४ तारखेला गटनेत्यांची बैठक आयोजित केली. त्या बैठकीत आमची बरीचशी चर्चा झाली. प्रशासन होते. सर्व गटनेता होते. पदाधिकारी होते. त्यातून असे नक्की झाले की मिरा भाईदर शहरामध्ये व्यापाऱ्यांचे आंदोलन लक्षात घेउन लवकरात लवकर मिरा भाईदरमध्ये सेस लावावा. तर कमीत कमी टाईममध्ये आम्ही हा निर्णय घेतला की १ सप्टेंबरपासून आपण मिरा भाईदर शहरात सेस लावू या आणि तिथपर्यंत आपण व्यापाऱ्यांना विनंती करूया, २२ दिवस फक्त मात्र आपण शांतता ठेवा आणि १

मा. विशेष महासभा दि. ०८/०८/२००८

तारखेपासून सेस लावला जाईल आणि ह्या निर्णय घेण्याचा पूर्ण अधिकार मा. महासभेचा आहे. व्यक्तिगत मेयर किंवा कमिशनरचा अधिकार नाही की ते आज निर्णय घेऊ शकतात. पण एक टेन्टीटेव्ह आम्ही त्यांना माहिती दिली की, ८ तारखेला त्यांचा एक पॉझिटीव्ह निर्णय राहिल. तिथपर्यंत आपण थोडी काळजी घ्या. तर त्यांची कुठल्याही प्रकारची मानसिकता नव्हती. त्याच्यानंतर हे झाले की, आम्हांला २२ दिवस ऑक्ट्राय माफी द्यावी. जिथपर्यंत आमचे सेस लागू होत नाही. तिथपर्यंत आम्हांला ऑक्ट्राय माफी द्यावी. बरीचशी चर्चा झाली. आम्ही तेही त्यांना बोललो की आम्ही हा सुद्धा विषय मा. महासभेसमोर आणू की, आपल्याला ऑक्ट्रायमध्ये त्यांना २२ दिवसाची माफी द्यायची. त्यांना एक निवेदन केले की हा ही निर्णय मा. महासभेतच होईल. त्यांची नविन अट झाली. ठिक आहे. तिथपर्यंत तुम्ही आम्हांला तीन दिवस ऑक्ट्राय माफी द्या. अन्यथा आम्ही आंदोलन चालू ठेवू तर त्यांना हेही सांगितले की कुठल्याही प्रकारचा निर्णय आज होऊ शकत नाही. मा. महासभेतच होईल. त्यामुळे तेच निर्णय घेतील की, तीन दिवस माफी द्यायची की नाही, त्यानंतर ठेकेदाराबरोबर ही बैठक झाली. त्यांना ही आम्ही निवेदन केले. ठेकेदाराने सांगितले, साहेब आपण मला विचार करायला टाईम द्या. विचार करून मी आपल्याला सांगतो. तरीही त्यानंतर त्यांनी आपले आंदोलन जारी ठेवले ५ तारखेला मा. श्री. राजेश टोपे साहेब यांच्याकडे दू. ४.३० वा. बैठक आयोजित होती. त्या बैठकीत त्यांना विचारले गेले की, आपण मिरा भाईंदरमधील व्यापाऱ्यांच्या मागण्या लक्षात घेऊन लवकरात लवकर आपण सेस लावावा आणि तिथपर्यंत आपण महापालिकेतर्फे ऑक्ट्राय चालू ठेवावा असा ही एक निर्णय झाला होता. तेथून निघण्याच्या अगोदरच मला व्यापाऱ्यांचा फोन आला की, साहेब आम्ही स्ट्राईक मागे घेतलेला आहे. तर नक्की त्यांनी स्ट्राईक मागे घेण्यासाठी कोणी त्यांना निवेदन केले? कारण माझ्याकडे शेवटची बैठक ४ तारखेला झाली त्यात असे झाले होते की आम्ही ८ तारखेच्या मिटींगमध्ये पॉझिटीव्हली निर्णय घेऊ की, सेस लावावा आणि ऑक्ट्राय ठेकेदाराचा ठेका रद्द करावा असा निर्णय झाला होता. पण ५ तारखेला त्यांचा समोरून फोन आला आणि त्यांना मी धन्यवाद दिले. आजही जे उपस्थित आहेत त्यांना ही मी धन्यवाद देतो आपण आंदोलन मागे घेतल्याबद्दल आणि आज ८ तारखेला ही सभा आयोजित केलेली आहे. आपण सर्वांना विषय माहित आहे चर्चा माहित आहे जे घडले ५ दिवसात तेही आपल्याला माहित आहे तर आपण सर्वांनी उपकर लावण्याबद्दल आज निर्णय घ्यायचा आहे धन्यवाद.

जयंत पाटील :-

मा. महापौर साहेब ऑगस्ट महिना तसा क्रांतीकारक महिना आहे. म्हणजे उद्या व ऑगस्ट हा क्रांतीदिन आहे. थोड्या दिवसामध्ये १५ ऑगस्ट येणार आहे. तेसुद्धा क्रांतीमुळेच आपल्याला स्वातंत्र मिळाले म्हणून या महिन्यामध्ये काही क्रांतिकारक निर्णय आपली महापालिका घेत आहे याबद्दल महापालिकेतील सर्व नगरसेवकांचे मी अभिनंदन करतोय.

(ठराव टाईप करणे)

मिलन म्हात्रे :-

या ठरावाला माझे अनुमोदन आहे.

चंद्रकांत वैती :-

मा. महापौर साहेब आयुक्त साहेब, मा. सभागृह या अनुषंगाने प्रकरण क्र. २९ मिरा भाईंदर महानगरपालिका क्षेत्रात उपकर लागू करणेबाबत निर्णय घेणे व उपकर आकारणी करण्यासाठी आवश्यक यंत्रणा उभारणेसाठी व प्रशासकीय मंजूरी देणेबाबत.

(ठराव टाईप करणे)

तुळशीदास म्हात्रे :-

माझे अनुमोदन आहे.

प्रफुल्ल पाटील :-

मा. महापौर साहेब या विषयावर मला सुधारणा प्रस्ताव मांडायचा आहे. याची आपण मला परवानगी द्यावी.

मा. महापौर :-

दोन ठराव आहे. आपल्याला सुधारणा प्रस्ताव कोणत्या ठरावावर मांडायचे आहे.

प्रफुल्ल पाटील :-

सुधारणा प्रस्ताव आहे हा कराच्या संदर्भातला आहे.

मा. महापौर :-

आपण जे काय मांडणार आहे तर एकूण दोन ठराव प्राप्त झालेले आहे. तर आपण आपली जी सुचना केली आहे ती कशात मांडायची आहे?

प्रफुल्ल पाटील :-

दोन्हीमध्ये मांडायचे आहे.

मा. महापौर :-

दोन्ही मध्ये कसे करता येईल?

प्रफुल्ल पाटील :-

माझा सुधारणा प्रस्ताव दुसरा आहे. हा कराच्या विषयावर आहे. त्याच्यामध्ये जकात ठेक्याच्या संदर्भात आम्ही काय म्हटलेले नाही. सुधारणा प्रस्ताव वाचत आहे.

मा. महापौर :-

दोन ठराव आहे. निर्णय होऊ द्या. त्यानंतर आपण मांडा.

प्रफुल्ल पाटील :-

ठिक आहे.

मॉरस रॉड्रीक्स :-

स्थायी समितीमध्ये आपण ३१ जुलैपर्यंत हा ठराव मांडला होता. तर हा ठराव मा. महासभेमध्ये आपण सेस लागू का केले? ३१ जुलैपर्यंत.....

मा. महापौर :-

ठराव सेस लागू करेपर्यंत होता.

मॉरस रॉड्रीक्स :-

मग त्याप्रमाणे आपण हा ठेका रद्द करू शकतो. ३१ जुलैपर्यंत रद्द करू शकतो.

मा. महापौर :-

आपल्याला जे काय बोलायचे त्याप्रमाणे आपण ठराव मांडलेला आहे.

एस. ए. खान :-

मा. महापौर साहेब १ तारखेला पहिली सभा व्यापाऱ्यांबरोबर झाली. त्यामध्ये व्यापाऱ्यांची अट होती की, हा जो ठेका आहे तो ठेका रद्द करण्यांत यावा आणि महापालिकेने वसूल केले तरी आम्ही भरायला तयार आहोत. जरी काही नुकसान झाले तरी आम्ही ते भरायला तयार आहोत. आपल्याला याची जाणीव आहे त्याच्यानंतर ४ तारखेला परत गटनेत्यांची मिटींग झाली. त्याच्यामध्ये ही आपण सांगितले. ठेका रद्द करण्यासाठी आपण त्याच्यामध्ये निर्णय घेतला. तर व्यापाऱ्यांची, जनतेची जी मागणी आहे. ती आपण मान्य केलेली आहे आणि आपण आता आपल्या वक्तव्यामध्ये सांगितले आहे की, ठेका रद्द करण्यासाठी विशेष सभा भरविली आहे आणि सेस लावण्यासाठी आपण ही सभा बोलावलेली आहे. ५ तारखेला मंत्री महोदयांच्या येथे ही आपली चर्चा झाली. त्यामध्येही हेच सांगण्यात आले की, तुम्ही प्री पॉन्डमध्ये हे करू शकता. पूर्ण महाराष्ट्रामध्ये ह्या ज्या तारखा १५ महानगरपालिकेला दिलेल्या आहेत. त्याचे श्री. श्रीवास्तव साहेब यांत अंडर सेक्रेटरी त्यांनी सांगितले की मा. मुख्यमंत्री साहेबांनी आदेश दिला आहे की ठेका रद्द करा आणि विशेष मा. महासभेमध्ये जर तुम्ही निर्णय घेतला तर आम्ही ताबडतोब तुम्हांला त्याची मंजूरी देऊ आणि ताबडतोब तुमच्या येथे सेस लावण्यास सुरुवात होईल. त्यामध्ये मी सांगू इच्छितोय की आमचा जो ठराव आहे. त्याच्यामध्ये व्यापाऱ्यांच्या हितासाठी, लोकांच्या हितासाठी, नागरिकांच्या हितासाठी आहे. आजपासून त्याचा ठेका रद्द करण्यांत यावा. त्याने बऱ्याच अटीशर्तीचे उल्लंघन केलेले आहे. त्याबाबत ही व्यापाऱ्यांची तक्रार आपल्याकडे आली असेल तर त्या अनुशंगाने आपण ठेका रद्द करण्यासाठी आम्ही जो ठराव केलेला आहे तो सर्व संमतीने मंजूर करावा अशी माझी विनंती आहे.

मा. महापौर :-

सभागृहाला थोडक्यात सांगतोय की, मा. श्री. राजेश टोपे साहेबांकडे असे ठरले होते की, मा. मंत्री साहेब जिथपर्यंत तुमची बाकी प्रक्रिया सेस लावण्याची पूर्ण होत नाही, तिथपर्यंत जकात चालू ठेवण्यात यावे आणि मी त्यावेळी सांगितले होते. पूर्ण अधिकार सभागृहाचा आहे आणि सभागृहाने हा निर्णय घेतलेला आहे. एकूण दोन ठराव आलेले आहेत. पहिला ठराव मांडला आहे ते सुचक श्री. जयंत पाटील अनुमोदक श्री. मिलन पाटील आणि दुसरा ठराव सुचक श्री. चंद्रकांत वैती अनुमोदक तुळशीदासजी म्हात्रे सचिव साहेब दोन्ही ठरावाचे वाचन करावे.

नगरसचिव :-

प्रकरण २९ करिता दोन ठराव आलेले आहेत. पहिला ठराव सुचक श्री. जयंत पाटील अनुमोदक श्री. मिलन पाटील दुसरा ठराव सुचक श्री. चंद्रकांत पाटील अनुमोदक श्री. तुळशीदास म्हात्रे दोन ठराव आल्यामुळे प्रथम मी दुसरा ठराव मतदानासाठी टाकत आहे. दुसऱ्या ठरावाचे मी सभागृहात वाचन करतो.

चंद्रकांत वैती :-

सचिव साहेब आता जे दोन ठराव वाचले गेले त्याच्यामध्ये परस्पर भिन्नता काय आहे का?

मा. महापौर :-

ठराव वाचतील आपण समजून घ्या.

चंद्रकांत वैती :-

त्या ठरावात एखादा विषय ओव्हर रूल झाला आहे का?

मा. महापौर :-

ठराव वाचणार आहेत तेव्हा आपण समजून घ्या.

नगरसचिव :-

प्रथम दोन्ही ठराव सभागृहाला वाचून दाखवितो. एक एक करून दोन्ही ठरावाचे सभागृहासमोर वाचन करण्यांत आले.

मा. महापौर :-

दोन ठराव आलेले आहेत तर.....

चंद्रकांत वैती :-

मा. सभागृह नेते साहेबांनी ठराव मांडला व सन्मा. सदस्य मिलन पाटील यांनी त्याला अनुमोदन दिलेले आहे. समस्त नगरसेवकांच्या महापौर साहेबांच्या उपमहापौर साहेबांच्या, आयुक्त साहेब पदाधिकारी बाहेर उपस्थित असलेले पत्रकार मंडळी या शहरातील नागरिक आणि व्यापारी यांच्या निदर्शनास एक बाब आणू इच्छितोय की सन्मा. सभागृह नेत्यांनी जो ठराव आणला त्याच्यामध्ये ह्या जकात ठेकेदाराला आज हटविण्याचे कुठचेही प्रयोजन दिसत नाही. आपण ठेकेदारामार्फत जकात वसूल करणार आहोत का? याचा विचार झाला पाहिजे. मी व्यक्तीशः जो ठराव मांडलेला आहे. ह्या ठरावाध्ये आज दि. ८/८/२००८ रोजीपासून जकात ठेकेदाराला हटवून त्याठिकाणी महानगरपालिकेच्या कर्मचाऱ्यांमार्फत जकात वसूली करावी असा उल्लेख आहे तर आपण आज तो ठराव करतोय. त्याच्यामध्ये आमचे मित्र सभागृह नेत्यांनी त्या ठेकेदाराला हटविण्यासंदर्भात काही निर्देश दिलेले नाहीत. आजच्या सभागृहाला विनंती आहे की, शहरामध्ये कायदा सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण झाला होता. शहरामध्ये जे स्फोटक वातावरण निर्माण झाले होते. शहरातले व्यापार १०० टक्के बंद होते. या शहरात नुसते व्यापाऱ्यांचा बंद नव्हता तर त्याच्यामध्ये प्रत्यक्ष जनतेचा सहभाग झाला होता. घराघरामध्ये हा विषय पोहचला होता की, पाच दिवस शहर का बंद आहे? शहरातल्या शिक्षा संघटना, पेट्रोल पंप बंद होण्याच्या मनस्थितीत होते. मेडिकल स्टोअर्स बंद होण्याच्या मनस्थितीत होते. म्हणजे संपूर्ण शहराने हा बंद एकमुखाने पुकारला होता आणि अशावेळेला सभागृहाचे कर्तव्य बनते की, आजपासूनच ठेकेदारी रद्द झाली पाहिजे. आपल्या ठरावात ह्याची कुठे नोंद आलेली नाही.

मिलन पाटील :-

मा. महापौर साहेबांच्या परवानगीने बोलतोय, साहेब दोन्ही ठराव मांडलेले आहेत. दोन्ही ठरावामध्ये साम्य आहे. आम्ही सद्धा तेच सांगतोय की, मा. मुख्यमंत्री साहेबांनी आदेश दिलेले आहे. आमचे स्थानिक आमदार श्री. मुझफ्फर हुसैन साहेब यांनी ते पत्र प्राप्त केलेले आहे. त्यांनी होर्डिंग लावले आहे. मी सुद्धा त्यांचे अभिनंदन करतो का, ही चांगली गोष्ट आहे तर त्यांनी आज जर आणलेले असेल तर आजसुद्धा ठेका रद्द करावा. आमची अशी कोणतीही नाही, आमची भुमिका तीच आहे. आम्ही भुमिका मांडलेली आहे. आमच्या भुमिकेमध्ये त्याच्यामध्ये उल्लेख केलेला आहे की, मा. मुख्यमंत्री साहेबांनी आदेश दिल्याप्रमाणे ठेका रद्द करावा. आज जर आमदार साहेबांकडे त्याचे पत्र असेल तर पत्र द्यावे. त्यांनी पत्र घेउन यावे. आज दुपारपासून, आता पासून बंद केले तरी काही हरकत नाही.

मा. महापौर :-

सन्मा. सदस्य मिलनजी पाटील आपण ठरावाचे म्हटले आहे आणि एकूण दोन ठराव आलेले आहे. मतदान घेणे गरजेचे आहे. सचिव साहेब दोन्ही ठराव मतदानाला टाका.

चंद्रकांत वैती :-

मला या विषयात खुलासा करायचा आहे. राज्याचे मुख्यमंत्री म्हणून राज्याचा विकास, १० करोड जनतेच्या हिताची बाब लक्षात घेतली जाते. या मागच्या महाराष्ट्राने अर्थसंकल्पात मा. जयंतराव पाटील साहेबांनीच सादर केलेल्या अर्थसंकल्पात या महाराष्ट्रामध्ये असलेल्या एकूण २८ महानगरपालिकांपैकी १५ (ड) वर्ग महापालिकांचा प्रथम जकात कर रद्द करून उपकर लावण्याचा उपक्रम राबवला. या संदर्भात केंद्र शासनाकडून, राज्य शासनाकडून जो अभ्यास गट स्थापन करण्यात आला होता त्यांच्याकडून त्या अभ्यास गटाची भुमिका निश्चित व्हायची होती म्हणून उपकर लावण्यासाठी थोडीशी चालढकल, अहवाल येण्यासाठी आणि अभ्यास गटासाठी झाली. परंतु, या महाराष्ट्रातील व्यापारी संघटना, व्यापारी सगळेजण वाट बघत होते की, हा उपकर कधी लागतो? हा सेस कधी लागतो. राज्यामध्ये नवि मुंबई महानगरपालिकेची अंमलबजावणी कधीच झालेली आहे. आज हा प्रश्न जेव्हा शहरात प्रश्न उपस्थित झाला कायदा, सुव्यवस्थेचा स्थानिक आमदार म्हणून शहरात जसा हा प्रश्न उपस्थित झाला तेव्हा स्थानिक नगरसेवक म्हणून तुम्ही आम्ही सगळ्यांनीच आयुक्त महोदयांशी, महापौरांशी संपर्क साधला व व्यापाऱ्यांना ही समजवायला लागले. जेव्हा १५ (ड) वर्ग महानगरपालिकांमध्ये उपकर पद्धती लागणार आहे. जर येथे संपूर्ण वातावरण खराब झाले तर महाराष्ट्रात वातावरण खराब होईल म्हणून राज्याचा मुख्यमंत्री म्हणून मुख्यमंत्र्यांनीच तसे निर्देश दिले. मा. महापौर साहेब, मा. उपमहापौर साहेब, सभागृहनेते जयंत पाटील साहेब आपण देखिल मा. श्री. राजेश टोपे साहेबांच्या सभेला उपस्थित होता आणि याच सभेमध्ये नगरविकास खात्याचे म्युनिसिपल सेक्रेटरी मनुकुमार श्रीवास्तव साहेबांनी स्पष्ट केले तेव्हा आयुक्त साहेब, स्वतः होते. मा. मुख्यमंत्री साहेबांनी असे सुचित केले आहे. मात्र ही जकातीची मुदत २२ जून २००८ रोजी संपत होती. त्या मध्यरात्री संपत होती. आपल्याकडे उपकराची अंमलबजावणी झाली नव्हती. शासनाचा १ नोव्हेंबरचा आदेश होता. आपण असे ठरविले की, अजून

३९ दिवसाची मुदतवाढ देऊ. मा. सभापती महोदयांनी स्थायी समिती सभेने हा एकमुखी ठराव पास केला होता आणि ३९ दिवसाची मुदतवाढ दिली होती. १ ऑगस्ट पासून उपकर लागेल असे सुचित केले होते. या ठरावाची अंमलबजावणी ह्या सभागृहामध्ये मा. महापौरांनी विशेष मा. महासभा लावून केली होती आणि त्यावेळेला आम्ही जो ठराव मांडला होता तो ३१ तारखेचे सांगत होतो. १ ऑगस्टपर्यंत उपकर लागावा असे सांगत होतो मा. सभागृहनेते जयंतराव पाटील साहेबांनी जो ठराव मांडला त्याच्यात उल्लेख केला की, १ ऑगस्ट किंवा १ सप्टेंबर जाईल किंवा त्याच्याही पुढे जाईल हा किंवा या शहरातील नको आहे. हे सभागृह तो निर्णय पास करते आपण तो ठराव पास केला आहे.

मा. महापौर :-

आपल्याला काय बोलायचे आहे तसा आपण मुद्दा मांडा आपले म्हणणे काय आहे ते थोडक्यात सांगा.

चंद्रकांत वैती :-

या सभागृहाने ठराव पास केला आहे.

मा. महापौर :-

आता आपल्याला काय पाहिजे?

चंद्रकांत वैती :-

या सभागृहातच हा ठराव होईल.

मा. महापौर :-

आपण स्वतः ठराव मांडलेला आहे. आपल्या त्याच्यामध्ये अजुन काही सुचना समाविष्ट करायच्या आहेत का?

चंद्रकांत वैती :-

आजपासून व्यापाऱ्यांना न्याय द्यावा. जनतेला न्याय द्यावा. आजपासून ठेका रद्द करावा ही आमची मागणी आहे.

(सभागृहात गोंधळ.)

मा. महापौर :-

आपण सर्वांनी खाली बसावे.

चंद्रकांत वैती :-

मा. उपमहापौर साहेब, आपण सभागृह नेते.....

मा. महापौर :-

विरोधी पक्षनेते आपल्याला बोलायचे असेल तर बाकीच्या लोकांनी खाली बसून घ्या आणि ज्यावेळी तुमची भावना आम्ही शांततेने ऐकतो त्यावेळी दुसऱ्यांना ही बोलायची संधी द्या पण तेव्हा तुम्ही सर्वजण उभे राहता हे चुकीचे आहे. आपल्याला काय म्हणायचे आहे ते आपण.....

चंद्रकांत मोदी :-

हमारी भावना नही यह जनता की भावना है।

भगवती शर्मा :-

मा. महापौर साहेब, आपने अगर बोलनेका टाईम सिर्फ काँग्रेस को ही दिया है क्या? इन्होंने इतने टाईम से बोला हमने कोई आपत्ती दर्ज नहीं की।

चंद्रकांत वैती :-

सुनो, हम जनता के हित की बात करते हैं।

(सभागृहात गोंधळ)

चंद्रकांत वैती :-

उपमहापौरजी आपण राष्ट्रवादी पक्षाचे नेतृत्व करत आहात, शहरातील वातावरण आणि कायदा, सुव्यवस्था तुम्हाला राखायची आहे. अपक्षांना राखायची नाही. शहरातले वातावरण बिघडणार आहे. अपक्षांना राखायचे नाही. काँग्रेस आणि राष्ट्रवादी काँग्रेसला या शहराचे वातावरण राखायचे आहे. आपण ठेका रद्द करत नाही.

एस. ए. खान :-

शहरातले वातावरण बिघडले तर आपण जबाबदार राहणार आहात. व्यापारी संघटनाने १ तारखेला पुकारलेला बंद ५ तारखेला त्याचे....

(सभागृहात गोंधळ)

मधुसुदन पुरोहित :-

मा. महापौर साहेब, प्रत्येक पक्षाला १०-१० मिनिटे बोलण्याची संधी द्यावी. प्रत्येक पक्षामध्ये व्यापारी लोक आहेत. त्यांच्या लोकांचेही मनोगत आहे. त्यांना पण स्वतःचे मनोगत करण्यात वेळ द्यावी.

मा. महापौर :-

सचिवांचे झाल्यानंतर आपण बोलावे.

मधुसुदन पुरोहित :-

प्रत्येक पक्षाला आपले मत मांडण्याकरिता १०-१० मिनिटे द्यावे. प्रत्येक पक्षाचे जे मत आहे. सर्वांचे एकच म्हणणे आहे की, ठेकेदार पद्धतीने आपण जो ऑक्ट्रॉय वसूल करतो ते बंद करणे गरजेचे आहे.

नगरसचिव :-

ठरावाचे वाचन केले.

अनिल सावंत :-

मतदान घेण्याची एवढी काय घाई आहे?

चंद्रकांत वैती :-

तुम्हाला ठेका रद्द करायचे नाही. तुमच्या ठरावात तसा उल्लेख नाही.

चंद्रकांत मोदी :-

साहेब, तुम्ही या शहराचे प्राथमिक नागरीक आहात.

मधुसुदन पुरोहित :-

आज प्रत्येकाला एकच प्रश्न पडला आहे की, ऑक्ट्रॉयबद्दल मिरा भाईंदर महानगरपालिकेत काय होणार?

(सभागृहात गोंधळ.)

चंद्रकांत वैती :-

आम्हाला ठेकेदार नको या बाजूने आम्ही आहोत. जे ठेकेदाराच्या बाजूने असतील त्यांनी त्यांच्या बाजूने मतदान करावे. हा ठराव असा आला. ठेकेदार पाहिजे का नको तर आम्हाला नको.

मा. महापौर :-

ठिक आहे.

चंद्रकांत वैती :-

ज्यांच्या ठरावात ठेकेदार पाहिजे असे लिहिले आहे त्यांना मतदान द्या.

मा. महापौर :-

सचिव साहेब, ठराव मतदानाला घ्या.

नगरसचिव :-

सुचक चंद्रकांत वैती व अनुमोदक तुळशीदास म्हात्रे यांच्या ठरावाचे वाचन झालेले आहे. या ठरावाच्या बाजूने असतील त्यांनी हात वर करायचे आहे.

चंद्रकांत वैती :-

आमचा ठराव ठेकेदारांच्या विरोधात आहे. ठेकेदाराने वसुली करावी या विरोधात आहे. आजपासून ठेकेदारी रद्द झाली पाहिजे असा आमचा ठराव आहे. ह्या ठरावाला ज्यांची मान्यता आहे त्यांनी हात वर करा आणि ज्यांना ठेकेदार पाहिजे....

मा. महापौर :-

सचिव साहेब, आपण मतदान प्रक्रिया घ्या.

(सभागृहात गोंधळ)

नगरसचिव :-

मतदानाला सुरुवात करत आहे.

मा. महापौर :-

एकूण दोन ठराव आलेले आहेत. पहिला ठराव जयंत पाटील यांनी मांडलेला आहे. व दुसरा ठराव चंद्रकांत वैती यांनी मांडलेला आहे. जयंत पाटील यांनी मांडलेल्या ठरावाच्या बाजूने ३९ व विरोधात ३४ व चंद्रकांत वैती यांनी मांडलेल्या ठरावाच्या बाजूने ३४ व विरोधात ३९ म्हणून जयंत पाटील यांनी मांडलेला ठराव बहुमताने मंजूर करत आहे आणि हा ठराव वाचून कायम करण्यात आलेला आहे.

प्रफुल्ल पाटील :-

सन्मा. महापौर साहेब, जो ठराव मंजूर झालेला आहे. त्या ठरावाला माझी सुधारणा प्रस्तावाचा स्विकार करून घ्यावा. सुधारणा प्रस्ताव मांडत आहे.

चंद्रकांत वैती :-

आपण ठेकेदाराची बाजू घेत आहात. मा. महापौर साहेब आपला असा उद्देश असेल की, आपण ठेका रद्द केल्याची घोषणा करत असाल तर त्याला ठरावच लागतो अशी घोषणा येत नाही. तुम्हांला वाटत असेल की, मी नंतर घोषणा करेन की, व्यापाऱ्यांचा ठेका रद्द केला आहे तर तसे होत नाही. त्याला ठरावच लागतो व तो ठराव तुम्हाला अॅमेलगेट करावा लागेल. दोनच ठराव आले आहेत. तुम्हाला घोषणा करता येत नाही. ठरावच लागतो. बघा तुम्ही अडचणीत याल.

मा. महापौर :-

कुठलाही विषय मा. महासभेत आणण्याचा अधिकार संपुर्णपणे महापौरांचा आहे की तो विषय आणलेला आहे.

(सभागृहात गोंधळ)

चंद्रकांत वैती :-

तुम्ही बोलताय म्हणजे तुम्ही नगरसेवक आहात. नगरसेवकातुन निवडून गेलात आणि आपण कायदा करू शकत नाही. आपण कायद्याला मान्यता देऊ शकतो. कायदा नाही तुम्ही एक्झीक्युट करू शकत. या सभागृहाचे मत सांगू शकता. हा ठराव रद्द करायला तुम्हाला सभागृहाचाच ठराव लागेल. नाहीतर विषय रद्द होत नाही. हवेत राहू नका.

मा. महापौर :-

मी गटनेत्यांच्या बैठकीमध्ये वारंवार बोलत होतो. तेव्हा आपणच सांगत होता की, महापौरांचा अधिकार आहे हे तुम्हालाही चांगले माहित आहे. महापौरांचा अधिकार फक्त विषय आणण्यापर्यंत आहे.

चंद्रकांत वैती :-

आपण जी काय घोषणा करणार आहात तर आपल्या अधिकाऱ्यांशी चर्चा करा. तज्ञांशी चर्चा करा. मग घोषणा करा.

चंद्रकांत मोदी :-

साहेब, आपने ४ तारिख के मिटींग मे बताया था की, सभागृह का अधिकार है, तो सभागृहने यह नक्की किया की, ये ठेका रद्द करने का।

चंद्रकांत वैती :-

आपण घोषणा करू नका. पहिले अधिकाऱ्यांशी बोला तो ठराव अॅमेलगमेट करावाच लागेल. आम्ही ठराव मांडलाच नसता. क्ष्यात ठेकेदाराचा मुद्दा नव्हता ना. या मुद्दाला आमचा पाठिंबा होता. पण तुमच्या ठरावात ठेकेदार रद्द करावा हा मुद्दा नव्हताच. म्हणून आम्ही तो ठराव मांडला म्हणून आम्ही तो मुद्दा मांडला.

चंद्रकांत मोदी :-

दि. ०८/०८/२००८ को ठेका रद्द करने का।

एस. ए. खान :-

त्या ठरावामध्ये आपण ०८/०८/२००८ ची तारीख टाका.

जयंत पाटील :-

मा. महापौर साहेब, मगासपासुन असे दाखवण्याचा प्रयत्न या सभागृहामध्ये होत आहे की, आम्ही ठेकेदारांच्या बाजुने आहोत असे दाखवण्याचा प्रयत्न होत आहे.

लक्ष्मण जंगम :-

या सभागृहात माहित पडत आहे की, शहराच्या विरोधात कोणाचे काय चालले आहे? लोक कान बंद करून बसले नाही.

जयंत पाटील :-

मांडलेला ठराव जर योग्यरितीने पाहिला तर तुम्हाला कळेल की, ठेकेदाराच्या बाजुने तो ठराव आहे असे नाही. आमचे म्हणणे एवढेच आहे की, मुख्यमंत्र्यांनी दिलेल्या आदेशाचे पालन आम्ही करत आहोत. सत्तेमध्ये तुमचे आहेत. आमचे आहेत. मुख्यमंत्र्यांनी दिलेल्या आदेशाचे पालन आपल्याला करायचे आहे.

चंद्रकांत वैती :-

मुख्यमंत्र्यांनी ठराव केला नाही जकात लावायचा, तो तुम्ही केला आहे. सभागृह नेते जकात लावायचा ठराव तुम्ही केला.

(सभागृहात गोंधळ)

जयंत पाटील :-

राज्यमंत्र्यांकडे ४ तारखेला सभा आहे. अशात-हेने दुरध्वनी आयुक्तांच्या कार्यालयात आला. त्यांनी पत्र काढले आणि सगळ्यांना त्याप्रमाणे तिथे मिटींगला बोलावले. आम्ही गेलो. विरोधीपक्षनेते होते. आमदार महोदय होते. आपण होता. उपमहापौर होते. परंतु, मुख्यमंत्र्यांचा फोन आला आणि अशा तऱ्हेचे पत्र आम्हाला कधी आलेच नाही. नाहीतर आम्ही पण मुख्यमंत्र्यांकडे मिटींगला गेलो असतो. मुख्यमंत्र्यांकडे काय निर्णय झाला हे आमदारांशिवाय कोणालाही माहित नाही.

अनिल सावंत :-

मा. महापौर साहेब, राज्यमंत्री साहेबांच्या मिटींगला आयुक्त साहेब होते. त्यांना बोलू द्या.

चंद्रकांत वैती :-

मुख्यमंत्र्यांचे निर्देश आयुक्त साहेबांकडे आहेत. आयुक्त साहेब, म्युनिसिपल सेक्रेटरीने आपल्याला काय आदेश दिले आहे ते आपण सांगा.

मा. महापौर :-

शांतता ठेवा.

(सभागृहात गोंधळ)

चंद्रकांत वेती :-

कमिश्नर साहेबांना खुलासा करू द्या. मा. महापौर साहेब आपल्याला आदेश देता येणार नाही. कमिश्नर साहेबांकडे आहे. त्यांना खुलासा करू द्या. सी.एम. कार्यालयाचे काय आदेश आहेत ते कमिश्नर साहेबांना माहित आहे. म्युनिसिपल सेक्रेटरीने सांगितलेले आहे आणि कुठचाही रिझोलेशन पास करण्यासाठी या सदन्याचा ठराव लागतो आणि दोनच ठराव आले आहेत. एका ठरावामध्ये ठेकेदाराचा उल्लेख नाही.

मा. महापौर :-

सन्मा. सभागृह नेते जयंत पाटील साहेब आपले मत मांडा.

अनिल सावंत :-

मा. महापौर साहेब, त्या मिटींगमध्ये आयुक्त होते. त्यांना मत मांडू द्या. मग सगळ्यांना कळेल. सभागृहाला.....

(सभागृहात गोंधळ)

प्रफुल्ल पाटील :-

याठिकाणी सेस लावण्याबद्दल जो निर्णय झालेला आहे. एकंदरीत असे चित्र निर्माण केलले आहे की, सेस लावण्याकरिता फार मोठा कालावधी लागणार आहे. आणि जर तशाच प्रकारचे आपण ठराव केले तर सेस लावायला खुपच विलंब लागेल. त्यामुळे जकात ठेका, जकात डिपार्टमेंटली वसूल करा याला कुटेतरी मर्यादा आणि वेळेचे बंधन घालावे. याच्यासाठी कायद्यामध्ये दिलेल्या तरतुदीनुसार सेस किती लवकरात लवकर लावावा या संदर्भामध्ये माझा सुधारणा प्रस्ताव आहे. तो याठिकाणी वाचत आहे. आयुक्त साहेब, आपल्या आणि प्रशासनाच्या माहिती साठी मी बोलतोय कारण आपण जी काही लांबलचक प्रक्रिया सांगितली ती प्रक्रिया जर लक्षात घेतली तर चार महिन्यांनी किंवा सहा महिन्यांनी सेस लागेल आणि ही प्रक्रिया टाळण्यासाठी कायद्याच्या तरतुदीनुसार ऑडीनन्स पुर्वी निघालेले आहेत ते ऑडीनन्स ऑलरेडी आज जारी आहेत ते रद्द झालेले नाहीत. परवाच्या दिवशी कॅबिनेट झाली त्याच्यात नविन ऑडीनन्स येणार आहे. तो ऑडीनन्स नविन येण्यासाठी राज्यपालाची सही होउन अद्यादेश निघून आदी सुचना काढून पुन्हा सजेशन / ऑब्जेक्शन मागितल्यानंतर दोन्ही सभागृहाची मंजूरी मिळेल तेव्हा कायद्यात बदल होईल. तोपर्यंत आपण सेस लावण्याकरिता थांबायचे का? त्याच्यासाठी सध्या जे अस्तित्वात असलेले कायदे आणि अद्यादेश आहेत त्याचा उल्लेख करून हा प्रस्ताव मांडत आहे.

सूचना/प्रस्ताव -- मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ चे प्रकरण २ महानगरपालिका, स्थायी समिती, प्रभाग समिती इचे कामकाज क्र. बीएनसीएमजी/जीएडी/२५, दिनांक १६ फेब्रुवारी २००२ अन्वये.

मिरा भाईंदर महानगरपालिका क्षेत्रात मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ चे कलम ९९ अ अन्वये दि. ०१/०९/२००८ पासून उपकर लावणेबाबतचा ठराव करण्यात आलेला आहे.

महाराष्ट्र शासनाला मुंबई प्रांतिक अधिनियम १९४९ च्या कलम ४५६ अ अन्वये राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे नवीन नियम/कायदा/कायद्यातील बदल करण्याचे विशेष अधिकार आहेत. उक्त अधिकारांनुसार महाराष्ट्र शासनाने दि. ३१/०८/१९९५ रोजी मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका (सुधारणा अध्यादेश, १९९५ प्रख्यापित केला होता व राज्यपालांची संमती मिळाल्यानंतर महाराष्ट्र शासन राजपत्र दि. ०५/०९/१९९६ व दि. १२/०४/१९९६ रोजी प्रसिद्ध केलेला अधिनियम म्हणजेच सन १९९६ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र. ३ अस्तित्वात आला त्यानुसार मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ च्या कलम २ मध्ये खंड ६ नंतर ६ अ उपकर समाविष्ट करण्यात आला तसेच या अधिनियमामध्ये प्रकरण ११ अ जकातीऐवजी उपकर बसविणे, तो गोळा करणे व त्याची वसूली करणे या संबंधीच्या तरतुदी करण्यासाठी कलम १५२ अ ते कलम १५२ समाविष्ट करण्यात आले तसेच मुख्य नियमात जोडलेल्या अनुसूची (ब) मध्ये अनुसूची अ, अनुसूची ब व अनुसूची क विनिर्दिष्ट करण्यात आले. अनुसूची अ नुसार उपकरांच्या प्रदानास पात्र असलेल्या वस्तूंवर शासनाने बसवण्यायोग्य उपकराचे कमाल दर करून दिलेले आहेत. अनुसूची ब प्रमाणे उपकराच्या प्रदानापासून मुक्त असलेल्या वस्तूंचे तपशील दिलेले आहेत तसेच अनुसूची क मध्ये महानगरपालिकेला उपकर देय नसलेल्या मालाची यादी देण्यात आलेली आहे. वरीलप्रमाणे सन १९९६ चा अधिनियम क्र. ३ नुसार समाविष्ट केलेल्या कलम व अनुसूची आजही लागू आहेत.

मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ मध्ये कलम ९९ अ ते सन १९९६ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र. ३ द्वारे समाविष्ट करण्यात आला आहे. या कलम ९९ अ मध्ये कोणत्याही महानगरपालिकेस आपल्या क्षेत्रात प्रथम बसवायाच्या उपकराच्या तरतुदी लागू केल्या आहेत. अशा तरतुदी लागू करण्याचे अधिकार विशेष सभेला देण्यात आले असून या तरतुदीनुसार व प्रकरण ११ अ मध्ये विहित केलेल्या मर्यादा व शर्ती यांच्या नियमांच्या अधीन राहून ज्या दराने ज्या मर्यादेपर्यंत आणि ज्या तारखेपासून उपकर बसविण्यात येतील ते दर, मर्यादा व तारिख निश्चित करण्याचे अधिकार विशेष सभेला दिले आहेत.

उक्त कलम ९९ अ नुसार प्रकरण ११ अ मधील कलम १५२ अ ते १५२ ओ नुसार जकातीऐवजी उपकर बसविणे, तो गोळा करणे व त्याची वसुली करणे या संबंधीच्या तरतूदी विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या आहेत. कलम १५२ अ (१) नुसार राज्य शासनाच्या पुर्व मंजूरीने व सदर कलमातील अनुसूची अ मध्ये वर्णन केलेल्या वस्तू उपकरांच्या प्रदानास पात्र आहेत. सदर अनुसूची अ मध्ये क्रमांक १ ते ६१ मधील विविध मालांसाठी राज्य शासनाने महाराष्ट्र शासन राजपत्र दि. ०५/०१/१९९६ नुसार सदर वस्तूवर बसवण्यायोग्य उपकराचे कमाल दर ठरवून दिलेले आहेत व अशा कमाल दरापेक्षा अधिक नसतील इतक्या दराने उपकर बसविण्याचे अधिकार कलम १५२ अ (१) नुसार मनपास दिलेले आहेत. अनुसूची अ मधील मालांचे किमान दर खालीलप्रमाणे ठरविण्यात येत आहेत. त्याची यादी सोबत जोडली आहे. कलम ९९ अ व १५२ अ, १२७ अ अ च्या तरतूदीनुसार राज्य शासनाची मंजूरी घेऊन व आवश्यकता भासल्यास अधिसूचना पुर्वप्रसिद्ध करून लोकांकडून मागविण्यात आलेले आक्षेप व सुचना (असल्यास) त्या विचारात घेतल्यानंतर राज्य शासनाच्या मंजूरीने राज्य शासनाची मंजूरी मिळाल्याच्या दिनांकापासून प्रत्यक्षात उपकराची वसुली करण्यात यावी.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र दि. ०५/०१/१९९६ नुसार कलम १५२ क (१) अनुसूची ब मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या वस्तू उपकराच्या प्रदानापासून मुक्त असतील. सोबत अनुसूची ब ची प्रत जोडली आहे. तसेच कलम १५२ १ क (२) अनुसूची क मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मालांच्या यादीनुसार विनिर्दिष्ट केलेल्या वस्तूवर महानगरपालिकेला उपकर देय नसेल. अशी सूचना / प्रस्ताव मी मांडत आहे.

म्हणजे जे कमाल दर शासनाने ठरवलेले आहे. त्याच्यापेक्षा कमी दर आम्ही ठरवायचे आहे. आणि ते अधिकार १५२(१) नुसार महापालिका विशेष सभेला आहे. अनुसूची (अ) मधील मालाचे किमान दर ठरवायचे आहे. किमान दर आम्हाला ठरवायचे आहे. कारण जर आज आम्ही दर ठरविले नाही. तुम्ही नुसता उपकराचा निर्णय गर्डरमेंटकडे पाठवणार तो डिले होणार. मग ते सांगणार की, तुम्ही दर ठरवा. पुन्हा दर निश्चित करायला शासन सांगणार. पुन्हा ते सांगणार तुम्ही अधिसूचना काढा. सजेशन / ऑब्जेक्शन मागवा. या सगळ्या प्रोसेस कन्ट्रोल करण्यासाठी व्यापाऱ्यांना नुसते सेस लावा. जकात रद्द करा हे बोलून होत नाही. प्रत्यक्ष कार्यवाही करण्यासाठी ही प्रक्रिया आपल्याला अवलंबवायची आहे. कृपया सभागृहात बसलेले सगळे सदस्य, आयुक्त साहेब, महापौर साहेब हे आपल्या सदसदविवेक बुद्धीने वागत आहेत असा माझा समझ आहे. या शहरामध्ये आंदोलन झाले. आंदोनाला आपण त्यांना विनंती केली त्यांनी माघार घेतली व त्यांना आपण ठोस आश्वासन दिले पण कागदावरची आश्वासन पोकळ नको. आम्हाला कायदेशिर प्रक्रिया करून जकात कायमचे बंद करण्याचे आहे. जकात ठेका बंद करण्याच्या संदर्भात मला महापौर साहेबांनी विनंती दिली तर मी याच्यावर बोलणार. त्यापुर्वी हा सुधारणा प्रस्ताव जो आहे तो महत्वाचा आहे. आम्हाला प्रक्रिया कशी शॉर्टकट करता येईल.

नयना म्हात्रे :-

या प्रस्तावाला माझे अनुमोदन आहे.

प्रफुल्ल पाटील :-

शेड्युल वाचत आहे. शेड्युल ए हे शासनाच्या अद्यादेश काढून कलम १५२(अ) त्याच्यामध्ये नविन कलम टाकून शासनाने वस्तु आणि कमाल दर ठरवलेले आहे. किमान दर हा आपल्याला याठिकाणी ठरवायचा आहे. माझ्याकडे तेवढ्या काँप्या नाही पण मुख्य जे गटनेते आहेत त्यांना ह्या काँप्या देण्यात यावेत.

SCHEDULE A (अनुसूची अ)

[See section 152A] (कलम १५२ अ पहा)

Articles liable to payment of cess

उपकरांच्या प्रदानास पात्र असलेल्या वस्तु

Serial No. (१)	Description of Goods (२)	Maximum Rates of cess leviable (३)	Minumum Rate / Rate fixed by Corporation (४)
	<i>Class I.---</i> Articles of food and drink वर्ग १ --- अन्न पदार्थ व पेय		
१	<i>Grain, flour, pulses and cereals of all sorts including parched gavar, soyabean, Parched grain, and paddy.</i> वाळवलेली गवार, सोयाबीन, वाळवलेले धान्य व भात, धान्य, पीठ, डाळी व तृणधान्य	<i>1 per cent. Ad valorem.</i> यथामूल्य १ टक्का	<i>0.20 per cent Ad Valorem</i> यथामूल्य ०.२० टक्का
२	(a) <i>Sugar</i> साखर (b) <i>Gur of all sorts</i> सर्व प्रकारचा गुळ	<i>1 per cent. Ad valorem.</i> यथामूल्य १ टक्का	<i>0.20 per cent Ad Valorem</i> यथामूल्य ०.२० टक्का

११	Sheeps, goats, lambs and kids मेंढ्या, बकरे, कोकरे आणि करडे	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
१२	Oxen, cows, buffaloes, calves and horses बैल, गायी, म्हशी, वासरे व घोडे	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
१३	Pigs डुकरे	1 per cent. Ad valorem.	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
	Class III.---Articles used for Fuel, Lighting, Washing and Industrial use. वर्ग ३ --- इंधन, दिवाबत्ती, धुलाई व औद्योगिक वापर यांकरिता वापरण्यात येणाऱ्या वस्तू		
१४	Charcoal, coal and coke लोणारी कोळसा, कोळसा व दगडी कोळसा	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
१५	Crackers, fireworks and their components, calcium carbide and safety fuses. फटाके, दारुकाम व त्याचे घटक, कॅल्शियम कार्बाईड व धोकादायक नसलेली (सुरुंगाची) वात.	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का
१६	Chandeliers, globes, chimneys, electric bulbs and articles for electric or gas lighting. झुंबरे, ग्लोब्स, धुरांडी, विजेचे बल्ब व विजेची किंवा गॅसची प्रकाशव्यवस्था यासाठी लागणाऱ्या वस्तू	6 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ६ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
१७	Soap of all kinds, boot and metal polish सर्व प्रकारचा साबण, बूट व धातूंना झिलई देण्याच्या वस्तू	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
१८	Potash, ritha, soda, alum, saline substances, shikakai, washing soda, caustic soda, refined salt, patre, phenyl and substances used in washing clothes, floor and utensils. पोटॅश, रिठे, सोडा, तुरटी, क्षारयुक्त पदार्थ, शिकेकाई, धुण्याचा सोडा, कॉस्टिक सोडा, रिफाईन्ड सॉल्ट पीटर, फिनाईल आणि कपडे, खोलीच्या फरशा आणि भांडी धुण्यासाठी वापरण्यात येणारे पदार्थ	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
१९	Oil seeds of inedible oils खाण्यास अयोग्य असलेल्या तेलाच्या तेलबिया	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
२०	Inedible vegetable oils खाण्यास अयोग्य असलेली वनस्पती तेले	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
२१	Methylated and denatured spirits and industrial alcohols. मेथिलेटेड व विप्रकृत स्पिरिटे व औद्योगिक कारणांसाठी वापरण्यात येणारे अल्कोहोल.	6 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ६ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
२२	(a) Mineral oils of all sorts, diesel oil, petrol, aviation spirit, all kinds of lubricating oils, white oil, spindle oil, furnace oil, petroleum products including natural gas and liquefied petroleum gas, mava oil, sevasol, solvent oil, other fuel oils, oils used as insecticides, natural gasoline, paints solutions and compositions, turkey red oil and by products of mineral oils (but nothing hereinbefore contained shall include kerosene and crude oil). सर्व प्रकारची खनिज तेले, डिझेल ऑईल, पेट्रोल, विमानाचे स्पिरिट, सर्व प्रकारची वंगणाची तेले, व्हाईट	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का

	ऑईल, चातीचे तेल, भट्टीचे तेल, नैसर्गिक वाचू व द्रवरूप पेट्रोलियमजन्य वायू यांसह पेट्रोलियमजन्य वस्तू, मावा ऑईल, सेवसॉल द्रावक तेल, इंधनाची इतर तेले, कीटकनाशके म्हणून वापरली जाणारी तेले, नैसर्गिक गॅसोलीन, रंगलेप द्रावणे व मिश्रणे, मंजिष्ठ तेल आणि खनिज तेलांची उपउत्पादने (परंतु यापूर्वी अंतर्भूत असलेल्या कोणत्याही वस्तूमध्ये घासलेट व कूड ऑईल यांचा समावेश नसेल.)		
	(b) Crude Oil कूड ऑईल	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
	(ड) Grease and petroleum jelly. ग्रीझ व पेट्रोलियम जेली	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
	Class IV.---Articles used in construction of Buildings, Roads and Other structures and Articles made of Wood and Cane. वर्ग ४ --- इमारती, रस्ते व इतर संरचना यांच्या बांधकामासाठी वापरण्यात येणाऱ्या वस्तू आणि लाकडाच्या व वेताच्या वस्तू		
२३	Cement of all sorts सर्व प्रकारचे सिमेंट	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
२४	Coaltars asphalt, bitumen flooring stone, manganese, emery stone or powder, chalk powder, stone chips, Agra stone, stone for building, clinker and coalash. डांबर, अॅस्फाल्ट, बिटुमेन, फरसबंदी करण्यासाठी दगड, मॅन्नीज, एमरी दगड किंवा भुकटी, खडूची भुकटी, दगडाच्या कपच्या, आग्रा दगड, इमारती दगड, खंगर व कोळशाची राख.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
२५	Glazed bricks, tiles marble pieces, fire bricks, bricks, all kind of roofing tiles, flooring tiles, china mosaic chips, mosaic marble, mosaic or terrazzo tiles, earthen pipes, china pipes, cement pipes and asbestos cement sheets. झिलईदार विटा, फरशा, संगमरवरी दगड, पासाहीविटा, विटा, सर्व प्रकारची छपरी कौले, जमिनीवर बसवण्यासाठी फरशी, चायना मोझेक चिपा, मोझेक संगमरवरी दगड, मोझेक किंवा टॅरॅझो फरशा, मातीचे नळ, चिनीमातीचे नळ, सिमेंटचे नळ आणि अॅस्बेस्टॉस सिमेंट पत्रे.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का
२६	Paints distemper and colour washes used for painting buildings, varnish, boiled lines oil, turpentine, zine oxide and red oxide. इमारतींना रंग देण्यासाठी वापरावयाचे रंगलेप, डिस्टेंपर व रंग, वॉर्निश, अळशीचे उकळविलेले तेल, टर्पेंटाईन, झिंक ऑक्साईड व रेड ऑक्साईड.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
२७	Yellow earth and earth of any other kind except red earth. पिवळी माती व लालमाती व्यतिरिक्त इतर कोणत्याही प्रकारची माती.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
२८	Glass, glassware, chinaware, enamelware, all kinds of crockery used for construction or decoration of buildings and sanitary fittings, metal valves, brass cocks and their fittings. काच, काचेच्या वस्तू, चिनीमातीच्या वस्तू, एनॅमलच्या वस्तू, इमारतीचे बांधकाम किंवा सुशोभिकरण करण्यासाठी व सॅनिटरी खिळण्यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या सर्व प्रकारच्या	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2.5 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २.५ टक्का

	चिनीमातीच्या वस्तू, धातूचे व्हॉल्व, पितळेच्या तोट्या व त्यांच्या खिळण्या.		
२९	Roofing felt. रूफिंग फेल्ट	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
३०	Timber, ballies, cane and articles made of any of them, doors, windows, frames, furnitures, pets staircases, sandal wood and articles made of such wood. इमारती लाकूड, बल्ल्या, वेत व त्यापैकी कशाही पासून तयार केलेल्या वस्तू, दरवाजे, खिडक्या, चौकटी, फर्निचर, खुंट्या, जिने, चंदनाचे लाकूड व अशा लाकडापासून तयार केलेल्या वस्तू.	6 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ६ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
३१	Plywood, soft boards, hard boards masonite or any other kind of wood of whatever composition prepared by artificial process and article made thereof. प्लायवूडे, सॉफ्ट बोर्ड, हार्ड बोर्ड, मॅनोसाईट किंवा कोणतेही घटक असलेले, कृत्रिम प्रक्रियेने तयार करण्यात आलेले इतर कोणत्याही प्रकारचे लाकूड आणि त्यापासून बनविलेल्या वस्तू.	6 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ६ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
	Class V.---Perfumes, Toilet Requisites, Colours and Household Goods. वर्ग ५ --- सुगंधी द्रव्ये, प्रसाधनाच्या वस्तू, रंग व गृहोपयोगी वस्तू		
३२	(a) Hair oil, perfumed oils, perfumery of all kinds, scents, attars, scented material aromatic chemicals, toilet incense sticks, toilet requisites of all kinds, shaving cream, shaving sticks, tooth powder, tooth paste, pomade, comb, brushes, looking glasses, hairpins, breeches, garters and suspenders. केसांचे तेल, सुगंधी तेल, सर्व प्रकारची सुगंधी द्रव्ये, सेंट, अत्तरे, सुवासिक वस्तू, सुवासिक रसायने, प्रसाधन गृहातील धूपकाड्या, सर्व प्रकारच्या प्रसाधनाच्या वस्तू, दाढीचे क्रीम, दाढीचा साबण, दंतमंजन, टूथ पेस्ट, पोमेड, फण्या-कंगवे, ब्रश, आरसे, हेअरपिना, ब्रीचेस, गार्टर्स, सस्पेंडर्स	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
	(b) Scissors, razors, safety razors, blades, knives, pen knives, spoons, forks, cutlery of all kinds, needles of all sorts, locks and keys, stoves and petromax and their parts and accessories and hardware articles. कात्र्या, वस्तरे, सेफ्टी रेझर, पाती (ब्लेड्स), सुन्या, चाकू, चमचे, काटे, सर्व प्रकारची कटलरी, सर्व प्रकारच्या सुया, कुलुपे व किल्ल्या, स्टोव्ह व पेट्रोमॅक्स आणि त्यांचे भाग व उपसाधने आणि लोखंडी सामान.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
	(c) Laces, tapes, rings of wood and metal, embroidery articles, celluloid and celluloid articles, beads of all sorts, imitation pearls, articles of imitation jewellery, plastic and plastic goods, plastic powder, bakelite and bakelite goods. लेस, फिली, लाकडी व धातूच्या रिंगा, भरतकामाच्या वस्तू, सेल्युलाइड व सेल्युलाइडच्या वस्तू, सर्व प्रकारचे मणी, नकली मोती, नकली जडजवाहिराच्या वस्तू, प्लास्टिक व प्लास्टिकच्या वस्तू, प्लास्टिकची भुकटी, बेकेलाईट व बेकेलाईटच्या वस्तू.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
३३	(a) Imitation ornaments. नकली दागिने.	6 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ६ टक्का	4 per cent. Ad valorem.

			यथामूल्य ४ टक्का
	(b) Toys of all kinds. सर्व प्रकारची खेळणी	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
३४	Crockery of all sorts सर्व प्रकारची चिनी मातीची भांडी	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
३५	Glass and glassware including bangles, bottles, articles of china and porcelain wares and earthen wares (excluding articles used for construction or decoration of buildings). बांगड्यांसह काच आणि काचेच्या वस्तू, बाटल्या, चिनी मातीच्या वस्तू, पोसलीनच्या व मातीच्या वस्तू (इमारतींचे बांधकाम किंवा सुशोभीकरण यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या वस्तू वगळून)	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
	<i>Class VI.---Tobacco Requisites.</i> वर्ग ६ --- तंबाखू ओढण्यासाठी आवश्यक वस्तू		
३६	<i>Cigar and Cigarette holders, smoking pipes, cigarette paper, tobacco cases, pouches, cigarette and cigar cases, hukka and smoking requisites and cigarette lighters.</i> सिगार व सिगारेट होल्डर, स्मोकिंग पाईप, सिगारेटचा कागद, तंबाखूच्या डब्या, पिशव्या, सिगारेटच्या व सिगारच्या डब्या, हुक्का व धुम्रपानासाठी लागणाऱ्या वस्तू व सिगारेट लायटर.	6 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ६ टक्का	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का
	<i>Class VII.---Piece goods cotton, yarn and threads of all sorts and starching and sizing materials, leather and articles of leather and rubber goods.</i> वर्ग ७ --- कापडाचे तागे, सर्व प्रकारचे सूत आणि धागे आणि खळीची व पांजणीची सामग्री, कातडे, कातड्याच्या वस्तू, रबरी वस्तू		
३७	<i>Piece goods of wool, silk linen, hamp, artificial and synthetic materials and articles made up purely or partly of any of the above material not otherwise specified, 100 per cent. cotton fabrics, readymade garments made out of 100 per cent. Cotton fabrics, hosiery goods made out of 100 per cent. Cotton fabrics, sanitary towels, napkins, disposable baby-diapers, cotton beds and pillows and surgical cotton.</i> लोकर, रेशीम, लिनन, सण आणि कृत्रिम व सिन्थेटिक सामग्री यांपासून तयार केलेले कापडाचे तागे आणि अन्यथा विनिर्दिष्ट करण्यात आल्या नसतील अशा, वरीलपैकी कोणतीही सामग्री पूर्णपणे किंवा अंशतः वापरून बनवलेल्या वस्तू, १०० टक्के सुती कापड, १०० सुती कापडापासून बनवलेले तयार कपडे, १०० टक्के सुती कापडापासून बनवलेला विणमाल, सॅनिटरी टॉवेल, नॅपकीन, एकदा वापरून फेकून द्यायचे लहान मुलांचे लंगोट, कापसाच्या गाद्या व उशा आणि शस्त्रक्रियेसाठी लागणारा कापूस.	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
३८	<i>Cotton ginned or unginned.</i> सरकी काढलेला किंवा न काढलेला कापूस	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
३९	<i>Cotton waste, yarn waste and hard waste.</i> टाकाऊ कापूस, टाकाऊ सूत आणि हार्ड वेस्ट.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
४०	Raw or unspun wool hemp, jute, coconut and other fibres and rope and articles made thereof.	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem.

	कच्ची किंवा न कातलेली लोकर, सण, ताग, नारळीचे आणि इतर तंतू आणि दोरखंड आणि त्यापासून बनविलेल्या इतर वस्तू.		यथामूल्य २ टक्का
४१	Yarn and threads of all sorts. सर्व प्रकारचे सूत आणि धागे.	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
४२	Starches of all sorts, sargo, rice and flour, arrowroot tapioca and its flour, tamarind powder, farina starches and sizing materials, tallow, sizing oils and such substitutes. सर्व प्रकारच्या खळी, साबुदाणा, तांदूळ आणि पीठ, तवकील टॅपिओका आणि त्यांचे पीठ, चिंचेची भुकटी, पिष्ट (फॅरिना) खळ आणि पांजणी सामग्री, चरबी, पांजणी तेले आणि अशा प्रकारची प्रतिद्रव्ये.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
४३	Hides and skins. चामडी आणि कातडी.	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
४४	Leather including harness, saddles, bags, boxes shoes, chappels, slippers, sandles, straps and all articles made of leather. कमावलेली कातडी तसेच ओढण, खोगीर पिशव्या, पेट्या, जोडे, चपला, स्लिपर, सँडल्स, चामड्यांचे पट्टे आणि कमावलेल्या कातड्यांपासून तयार केलेल्या सर्व वस्तू.	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
४५	Rubber tyres and tubes. रबरी टायर आणि ट्यूब नळ्या.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
४६	(a) Rubber, rubber goods, gatta purcha and articles made thereof (wholly or partly) rubber solution and latex. रबर, रबराच्या वस्तू, गट्टा, परचा आणि (संपूर्णतः किंवा अंशतः) त्यापासून बनविलेल्या वस्तू, रबर, द्रावण आणि रबराचा चीक.	1.5 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १.५ टक्का	1.5 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १.५ टक्का
	(b) Raw Rubber कच्चे रबर	1.5 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १.५ टक्का	1.5 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १.५ टक्का
	Class VIII.---Metals and articles made of metals. वर्ग ८ --- धातू आणि धातूंपासून तयार केलेल्या वस्तू		
४७	Iron and Steel लोखंड आणि पोलाद	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
	(a) Pig iron अशुद्ध लोखंड (b) Blooms, billets and slabs, ब्लूम, लगडी आणि लाद्या, (c) Structural (घडणीचे) – (i) Joints, (ii) Channels, (iii) angles, equal or unequal, (iv) bulbs or toe, (v) light rails, (vi) fish plate for light rails, (vii) shell, steel ingots blooms, billets and bars, (viii) black or galvanized sheets, plain or corrugated, (ix) plates, ordinary mild steel including boiler and high tensile ship building or bullet proof, (x) bars and rods, (xi) bolts, nuts, washers rivets and such other articles, (xii) wire barbed, telegraph or other kind of black	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का

	galvanized, (xiii) wire nails, (xiv) spring steel, vehicular of flat bars, (xv) hoops and strips, and (xvi) pipes. १. सांघे, २. पन्हळी (चॅनेल्स), ३. सारख्या आकाराचे किंवा वेगवेगळ्या आकाराचे अँगल, ४. बल्ब किंवा टो., ५. लहान रुळ, ६. लहान रुळांसाठी रुळ जोडपट्टी, ७. कुलपी गोळा (शेल), पोलाद ढेपी (ब्ल्यूम), लगडी आणि कांबी, ८. काळे किंवा जस्त विलेपित सपाट किंवा पन्हळीदार पत्रे, ९. पट्टिका, बाष्पित्र आणि उच्च ताण सामर्थ्याच्या जहाज बांधणीच्या किंवा बंदुकीच्या गोळ्यांना रोधणाऱ्या पोलादासह सामान्य मृदू पोलाद, १०. कांबी आणि सळ्या, ११. बोल्ट, नट, वायसर, रिव्हेट आणि अशा प्रकारच्या इतर वस्तू, १२. काटेरी, टेलीग्राफची किंवा इतर प्रकारची काळी जस्त विलेपित तार, १३. तार खिळे, १४. स्प्रिंग पोलाद किंवा वाहनासाठी लागणाऱ्या किंवा सपाट कांबी, १५. नळकांड्या (हूप) व पट्ट्या आणि १६. नळ.		
४८	Iron and steel---Scrap. लोखंड व पोलाद - भंगार	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
४९	Iron and steel---any other articles manufactured from iron or steel other than cutlery, hardware and machines or machines parts not specifically provided for. लोखंड व पोलाद कटलरी, लोखंडी वस्तू आणि यंत्रे किंवा विनिर्दिष्टपणे तरतूद न केलेले यंत्रांचे सुटे भाग यांहून अन्य अशा लोखंड किंवा पोलाद यांपासून बनविण्यात आलेल्या इतर वस्तू.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
५०	Machinery and their components and spares (a) (i) Electric machinery for generation, transmission and distribution and motors and generators and their components and spares, (ii) Electric goods including cells batteries and copper strips, horn electric, (iii) Electric domestic appliances, (iv) Electrical domestic appliances, (v) Electrical machinery of all kinds, control sets, switch-gear, generators, alternators and dynamos, motors, transformers and turbo generating sets. (b) Agricultural machinery and parts. (c) Oil engines, diesel engines, steam engines, petrol and gas engines and machines worked by hydraulic pressure and their parts. (d) Tools of all kinds. (e) Printing press machines and spares. (f) any other machinery, its components and spares not specifically provided for. यंत्रसामग्री आणि तिचे घटक भाग व सुटे भाग --- अ) १) वीजनिर्मिती, पारेषण आणि वितरण यांसाठी विद्युत यंत्रसामग्री आणि मोटारी व जनित्रे आणि त्यांचे घटक व भाग व सुटे भाग. २) विद्युत घट (सेल), बॅटऱ्या आणि तांब्याच्या पट्ट्या आणि हॉर्न इलेक्ट्रिक यांसह विजेच्या वस्तू. ३) विजेच्या खिळण्या आणि साहित्य.	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का

	<p>४) विजेची घरगुती वापराची उपकरणे.</p> <p>५) सर्व प्रकारची विजेची यंत्रसामग्री, नियंत्रण संच, स्विच गियर जनित्रे, प्रत्यावर्तित्रे (ऑल्टरनेटर) आणि डायनामो, मोटारी परिवर्तित्रे (ट्रान्सफॉर्मर) आणि टर्बो वीजनिर्मिती यंत्रसंच.</p> <p>ब) कृषी यंत्रसामग्री आणि तिचे भाग.</p> <p>क) तेल इंजिने, डिझेल इंजिने, वाफ इंजिने, पेट्रोल आणि गॅस इंजिन आणि द्रविक दाबाच्या सहाय्याने चालणारी यंत्रे आणि त्यांचे भाग.</p> <p>ड) सर्व प्रकारची हत्यारे.</p> <p>इ) मुद्रणालयाची यंत्रे व सुटे भाग.</p> <p>फ) कोणतीही इतर यंत्रसामग्री आणि विनिर्देशपूर्वक तरतूद न केलेले तिचे घटक भाग व सुटे भाग.</p>		
५१	Vehicles--- वाहने ---	4 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य ३ टक्का
	<p>(a) Motor cars, motor cycles, chassis and lorries.</p> <p>(b) Bicycles, perambulators, carriages, all kind of vehicles and their components and spares.</p> <p>अ) मोटारी, मोटार सायकली, साटे व मालमोटारी</p> <p>ब) सायकली, बाबागाड्या, वाहन गाड्या, सर्व प्रकारची वाहने आणि त्यांचे घटक व सुटे भाग.</p>	1 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य १ टक्का
५२	<p>Instruments, apparatus, appliances and part thereof---</p> <p>(a) Sewing machines, clocks and watches and typewriters and their spares.</p> <p>(b) Radio, radiograms, television set or apparatus, loudspeakers and gramophones, amplifiers, wireless goods, video cassette recorders, video cassette players, their components and spares.</p> <p>(c) Photographic machinery, photo goods and materials including photographic chemicals, films and mounts and their components and spares.</p> <p>(d) Cine projection machinery, their components spares and material used therein.</p> <p>(e) Surveying apparatus.</p> <p>(f) Scientific appliance.</p> <p>(g) Optical goods, their spares and accessories, surgical instruments and hospital requirement including their spares and accessories.</p> <p>(h) Mill and gin stores including crucibles, cotton ropes and spares.</p> <p>(i) All kinds of apparatus, appliances and spares.</p> <p>उपकरण संच, सामग्री उपयंत्रे आणि त्यांचे भाग ---</p> <p>अ) शिवणयंत्रे, मोठी घड्याळे व घड्याळे आणि टंकलेखन यंत्रे व त्यांचे सुटे भाग.</p> <p>ब) रेडिओ, रेडिओग्राम, दूरचित्रवाणी संच किंवा उपकरण संच, ध्वनिक्षेपक व ग्रामोफोन, ध्वनिवर्धक, बिनतारी यंत्रांचे (वायरलेस) साहित्य, व्हिडिओ कॅसेट रेकॉर्डर्स, व्हिडिओ कॅसेट प्लेअर्स, त्यांचे घटक आणि सुटे भाग.</p> <p>क) छायाचित्रमाची यंत्रसामग्री आणि छायाचित्रणाची रसायने, फिल्म आणि माऊंट यांसह छायाचित्रण साहित्य व सामग्री, माऊंट आणि त्यांचे सुटे भाग.</p> <p>ड) सिनेमा प्रक्षेपण यंत्रसामग्री, त्यांचे घटक भाग, सुटे भाग आणि त्यात उपयोगात आणलेले साहित्य.</p> <p>इ) सर्वेक्षण उपकरण संच</p>	4 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य ३ टक्का

	<p>फ) शास्त्रीय उपयंत्रे.</p> <p>ग) दृष्टिसहायक वस्तू, त्यांचे सुटे भाग व उपसाधने, शस्त्रक्रिया-विषयक उपकरणे, रुग्णालयासाठी आवश्यक असलेल्या वस्तू आणि त्यांचे सुटे भाग व उपसाधने.</p> <p>ह) गिरणी आणि सरकी काढण्याचे यंत्र यांविषयीचे सामान तसेच मुसा/कापसाचे दोर आणि सुटे भाग.</p> <p>आय) सर्व प्रकारचे उपकरण संच, उपयंत्रे आणि सुटे भाग.</p>		
५३	<p>Non-ferrous metals that is to say brass, copper, tin, aluminium, lead, zinc, germansilver, stainless steel their alloys, wire-wares and sheets, ingots and circles etc.</p> <p>अलोह धातू म्हणजे पितळ, तांबे, कथील, अॅल्युमिनियम, शिसे, जस्त, जर्मन सिल्वर, स्टेनलेस स्टील, त्यांचे मिश्र धातू, तारांच्या वस्तू आणि पत्रे, ढेपी आणि वेटोळी इ.</p>	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
	<p>Class IX.---Miscellaneous Class</p> <p>वर्ग ९ --- संकीर्ण वर्ग</p>		
५४	<p>Dyes tans indigo and all colouring matter including printing paste, inks and industrial paints.</p> <p>रंगद्रव्ये, काळवट रंग (टॅन), नीळ आणि छपाई पेस्ट, शाई यांच्यासहित रंगाचे सर्व पदार्थ आणि औद्योगिक वापराचे रंग.</p>	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
५५	<p>Paper---</p> <p>कागद ---</p>		
	<p>(a) Newsprints</p> <p>वृत्तपत्री कागद</p>	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
	<p>(b) Card boards, straw-boards, grey-boards and millboards.</p> <p>कार्डबोर्ड, स्ट्रॉबोर्ड, ग्रेबोर्ड आणि मिलबोर्ड</p>	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
	<p>(c) All kinds of paper of whatever composition and thickness.</p> <p>सर्व प्रकारचा कागद मग तो कोणत्याही मिश्रणाचा किंवा जाडीचा असो.</p>	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
५६	<p>Lac and cork and articles made thereof</p> <p>लाख आणि कॉर्क झाडाची साल आणि त्यापासून बनविलेल्या वस्तू</p>	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
५७	<p>Sculptured articles of wood stone clay of metal, other articles and earthenware.</p> <p>लाकूड, दगड, चिकण माती किंवा धातू यांच्या नक्षीकाम केलेल्या वस्तू, इतर वस्तू आणि मातीची भांडी.</p>	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
५८	<p>Chinaware, porcelainware and electric insulators not otherwise specified.</p> <p>चिनी मातीची भांडी, पोर्सलिनची भांडी आणि अन्यथा विनिर्दिष्ट न केलेले विद्युतनिरोधक</p>	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
५९	<p>(a) Cinema films, all film raw.</p> <p>सिनेमा फिल्म, सर्व कच्च्या फिल्म</p>	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का
	<p>(b) Cinema films processed and reels.</p> <p>प्रक्रिया केलेल्या सिनेमा फिल्म किंवा रिळे</p>	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का
६०	<p>Molasses</p> <p>काकवी</p>	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का

६१	All articles other than those specified in the preceding entries of this Schedule. या अनुसूचीच्या मागील नोंदीमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या वस्तू वगळून सर्व वस्तू.	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
----	--	---	---

SCHEDULE B (अनुसूची ब)
[See section 152A] (कलम १५२ क (१) पहा)
Articles free from payment of cess
उपकराच्या प्रदानापासून मुक्त असलेल्या वस्तू

Serial No. (१)	Articles वस्तू (२)
१	Books and periodicals including almanacs, panchangs and time-tables for passenger transport services, catalogues, all publications which publicize goods, services and articles for commercial purposes, race cards, account books, diaries, calendars, office files, and documents, answer books (blank or used), tags, wedding cards, greeting cards, invitation cards, post cards, picture-post, cards for special occasions, visiting cards, photo albums, stamp albums made of paper, playing cards and newspapers. एक प्रकारची पंचांगे (ऑल्मनॅक्स), पंचांगे व प्रवासी वाहतूक सेवांची वेळापत्रके तालिका यांसह पुस्तके आणि नियतकालिके, वाणिज्यिक प्रयोजनांसाठी माल, सेवा व वस्तू यांची प्रसिद्धी करणारी व सर्व प्रकाशने, रेकॉर्ड्स, लेखापुस्तके, रोजनिशा, दिनदर्शिका, कार्यालयीन फायली व दस्तऐवज, उत्तरपत्रिका (कोऱ्या किंवा वापरलेल्या), बंद लग्नपत्रिका, शुभेच्छा पत्रिका, निमंत्रण पत्रिका, पोस्टकार्डे, चित्र पोस्टकार्डे, विशेष प्रसंगाकरिता कार्डे, नामपत्रिका, छायाचित्र संग्राहिका (फोटो अलबम), कागदापासून बनविलेल्या तिकीट संग्राहिका (स्टॅम्प अलबम), पत्ते आणि वृत्तपत्रे.
२	Poultry, eggs and flesh of poultry. पाळीव खाद्यपक्षी, अंडी व पाळीव खाद्यपक्षांचे मांस
३	Cattle-feed including fodder and concentrates meant exclusively for cattle, cotton seeds, oil cake and feed supplements. वैरण व केवळ जनावरांसाठी तयार केलेले आंबोण यांसह पशुखाद्य, सरकी, पेंड आणि पूरक चारा.
४	Chillies, turmeric, dhanias, methi or suva, whole or powdered, tamarind seeds whole or separated. मिरच्या, हळद, धणे, अख्खी किंवा पूड केलेली मेथी किंवा ओवा, अख्खे किंवा फोडलेले चिंचोके.
५	Coconut in shell, separated kernel of coconut and copra. असोला नारळ, सुका नारळ व खोबरे.
६	Bidi leaves. विडीची पाने.
७	Electricity. वीज.
८	Fertilisers and manures including chemical manures. रासायनिक खते व रसायनयुक्त खतासह खते
९	Firewood, bamboo and articles made of bamboo except toys. जळाऊ लाकूड, बांबू व खेळणी वगळून बांबूच्या बनविलेल्या इतर वस्तू.
१०	Fish, fresh and dry, and fish oils. ताजे व सुके मासे व माशांचे तेल
११	Fresh flowers, fresh vegetables, potatoes, sweet potatoes, elephant's foot (Yam) ginger, onions, garlic, fresh fruits and betel nut. ताजी फुले, ताजा भाजीपाला, बटाटे, रताळी, सुरण (याम), आले, कांदे, लसूण, ताजी फळे व सुपारी.
१२	Life saving drugs. जीवनरक्षक औषधे.
१३	Pan, tambul, vida or patti, prepared from betel leaves. नागवेलीच्या पानांपासून तयार करण्यात आलेले पान, तांबूल, विडा किंवा पट्टी.
१४	Plantain leaves, palas leaves, patraval, dron. केळीची पाने, पळसाची पाने, पत्रावळ, द्रोण

१५	Salt. मीठ.
१६	Silk worm eggs and silk worm cocoons. रेशमाच्या किड्यांची अंडी व रेशमाच्या किड्यांचे कोश.
१७	Slates and slate pencils, chalk-sticks and crayons, exercise and drawing books, lead pencils, orreries and their parts, fountain pens, ball pens, stylograph pens, propelling pencils and refill. दगडी पाट्या व दगडी पेन्सिली, खडू व रंगकाड्या, वह्या व चित्रकलेच्या वह्या, शिस्पेन्सिली, दर्शक यंत्रे व त्यांचे भाग, फाऊंटन पेन्स, बॉल पेन्स, स्टाईलोग्राफ पेन्स, प्रॉपेलिंग पेन्सिली व रिफिल्स.
१८	Sugarcane. ऊस.
१९	Water-mineral, medicinal, distilled or demineralised water, water for injection and plain aqua excluding aerated water. पाणी-खनिज, औषधी, विशुद्ध किंवा खनिजविरहित पाणी, इंजेक्शनसाठी असलेले व वायुमिश्रित पाणी वगळता साधे पाणी.
२०	Oils seeds of edible oils and edible oils. खाद्यतेलांच्या तेलबिया व खाद्यतेले.
२१	Flower seeds, fruit seeds, vegetable seeds, seeds of Lucerne and other fodder grass, seeds of the canna, hemp, bulb corns, hizomes, suckers and tubers (including edible tubers), bud grafts, cuttings, grafts, layers, seedlings and plants. फुलांचे बी, फळांचे बी, भाज्यांचे बी, विलायती गवत व इतर वैरणचारा यांचे बी, भांग ताग यांचे बी, कंदधान्य, मुळरूपी कांदे, चोषक खोडे व ग्रंथी असलेली खोडे (खास ग्रंथीसहित), डोळ्यांवर केलेली कलमे, छेद कलमे, दाब कलमे, बीजरोपे व वनस्पती.
२२	Poultry feed and concentrates exclusively meant for poultry or other birds. केवल पाळीव खाद्यपक्षी व इतर पक्षी यांच्याकरिता असलेले खाद्य व सत्व.
२३	Safely matches (excluding matches ordinarily used as fire works) (सामान्यतः दारुकाम म्हणून वापरण्यात येणाऱ्या आगपेट्या वगळून) आगपेट्या.
२४	Medicines excluding tooth powder or tooth paste, cosmetics, toilet requisites and soaps, whether used as medicine or otherwise, blood and herbal drugs. औषध म्हणून किंवा अन्यथा वापरण्यात येत असलेले दंतमंजन किंवा टूथपेस्ट, सौंदर्य प्रसाधने, प्रसाधनांसाठी आवश्यक असलेली सामग्री व साबण वगळता इतर औषधे, खत व गावठी औषधे.
२५	Sports goods, gymnasium goods, marbles, pebbles and musical instruments. खेळांचे साहित्य, व्यायामशाळेचे साहित्य, गारगोटी, गोट्या व वाद्ये.
२६	Insecticides excluding oils used as insecticides, pesticides, fungicides and weedicides. कीटकनाशके म्हणून वापरण्यात येणारी तेले वगळता इतर कीटकनाशके व कीटकनाशके, बुरशीनाशके व तणनाशके.
२७	Aeroplanes of all kinds including helicopters and components, parts and accessories of any of them. हेलीकॉप्टर्ससहित सर्व प्रकारची विमाने व त्यापैकी कोणाचेही घटक, भाग व उपसाधने.
२८	Ice and dry ice. बर्फ व सुका बर्फ
२९	Mica graphite and activated earth. मायका ग्रॅफाईट व ॲक्टिवेटेड अर्थ (सक्रियित माती)
३०	Fowls of all sorts, ducks and birds. सर्व प्रकारचे खाद्यपक्षी, बदके व पक्षी.
३१	Human hair and animal hair. मानवी केस व जनावरांचे केस.
३२	Mercury. पारा.
३३	All animals, wild beasts, domestic pets except those to which entries 11, 12 and 13 of Schedule A apply. सर्व जनावरे, वन्य जनावरे, ज्यांना अनुसूची अ मधील नोंद क्र. ११, १२ व ३ लागू होतात ती वगळता इतर पाळीव प्राणी.
३४	Animal bones, horns and hooves.

	प्राण्यांची हाडे, शिंगे व खूर.
३५	Currency notes and coins. चलनी नोटा व नाणी.
३६	Bee wax, baby berry wad and wax excluding petroleum wax. मधमाश्यांच्या पोळ्यातील मेण, बेबीबेरीपासून मिळणारे मेण व पेट्रोलियम मेण वगळता इतर मेण.
३७	Brooms. झाडू.
३८	Vitamins. जीवनसत्त्वे.
३९	Whole milk, toned milk and skimmed milk powder and curds. सकस दूध, बनीव दूध व मलईरहित दुधाची पावडर आणि दही.
४०	Kerosene केरोसीन.
४१	Red earth. लाल माती.

SCHEDULE C अनुसूची क

[See section 152C (2)] (कलम १५२ क (२) पहा)

List of goods on which cess shall not be payable to the Corporation

महानगरपालिकेला उपकर देय नसेल अशा मालाची यादी

(1) Bone fide personal luggage of passengers arriving by the air, sea, river, rail or road and articles for their private and personal use, which have already been in use at the time of import.

हवाई, सागरी, जल, रेल्वे किंवा रस्ते या मार्गाने आलेल्या प्रवाशांचे खरेखुरे वैयक्तिक सामान आणि आयातीच्या वेळी आधीच वापण्यात आलेले असेल असे त्यांच्या खाजगी आणि वैयक्तिक वापराच्या वस्तू.

(2) Machines worked by manual power for bona fide use of educational institutions.

शैक्षणिक संस्थांच्या खऱ्याखऱ्या वापराकरिता श्रमशक्तीद्वारे चालवली जाणारी यंत्रे.

(3) Camp equipment of Government officers on tour.

दौऱ्यावर असणाऱ्या शासकीय अधिकाऱ्यांची शिबीर सामग्री.

(4) Necessaries (not being articles of food and drink) equipment and clothing procured by the officers in command of troops for the direct and exclusive use of their men and camp followers, if and when accompanied at the time they enter the cess limits by a certificate fo the officer commanding that they are so intended.

चमूचे अधिपत्य असणाऱ्या अधिकाऱ्याने प्रत्यक्ष त्यांच्या लोकांसाठी व शिबिरार्थींसाठीचे केवळ वापरता येईल म्हणून प्राप्त केलेली (खाण्यापिण्याची वस्तू नसलेली) आवश्यक वस्तू, सामग्री व वस्त्रे ते उपकर हद्दीत प्रवेश करतील तेव्हा त्यांच्याबरोबर क्षेत्र अधिकाऱ्याने दिलेले ती तशा उद्देशासाठी असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र असेल तर आणि असेल तेव्हा.

(5) Goods entering the cess limits either in exhibition train itself, or for being placed in any exhibition to be held in the cess limits but not for sale; in the latter case on the production of certificate to that effect from the Secretary or the Manager managing the said exhibition.

खुद्द प्रदर्शनाच्या आगगाडीतून किंवा उपकराच्या हद्दीत भरविण्यात यावयाच्या कोणत्याही प्रदर्शनात मांडण्यासाठी परंतु विक्रीसाठी नव्हे उपकराच्या हद्दीत प्रवेश करणारा माल, यापैकी दुसऱ्या बाबतीत उक्त प्रदर्शनाच्या कार्यवाहीने किंवा त्याचे व्यवस्थापन करणाऱ्या व्यवस्थापनाने दिलेले तशा आशयाचे प्रमाणपत्र सादर केल्यावर.

(6) Bona fide commercial samples meant for free distribution and not meant for transfer or sale so certified by the importer.

मुक्त वाटपाकरिता असलेले आणि हस्तांतरण आणि विक्री या करिता नसलेले व आयातकाने तसे प्रमाणित केलेले खरेखुरे व्यापारविषयक नमुने.

(7) Goods imported by rail, sea or air and rebooked and exported without being removed from the premises of the railway, docks, bunders, wharfs and airports.

रेल्वे, सागरी किंवा हवाई मार्गाने आयात केलेला आणि रेल्वे, गोदी, बंदरे, धक्के आणि विमानतळाच्या आवारातून न हलवता पुन्हा नोंदणी केलेला आणि निर्यात केलेला माल.

(8) Goods imported in accordance with the orders of a Court of law in connection with its official use.

न्यायालयाच्या आदेशानुसार त्याच्या कार्यालयीन वापराच्या संबंधात आयात केलेला माल.

(9) Used furniture tents, cholddaries, crockery, utensils, lamps, ballies, hired for parties, marriage ceremonies and public functions outside the cess limits which were so taken outside with the written permission of a Cess Authority and which are accompanied by the said written permission, while re-entering the cell limits.

उपकर हद्दीच्या बाहेर होणारी पार्टी, विवाह समारंभ व सार्वजनिक समारंभ यांसाठी भाड्याने नेलेले, वापरलेले फर्निचर, तंबू, खोळदऱ्या, चिनी मातीची भांडी, भांडी, दिवे, बॅलीज् ते उपकर प्राधिकरणाच्या लेखी परवानगीने बाहेर नेले असतील आणि उपकराच्या हद्दीमध्ये ते पुन्हा आणताना उक्त लेखी परवानगीसह आणले जात असतील तेव्हा.

(१०) Machinery, instruments and other articles and their components parts which were taken outside the cess limits for the purpose of repairs or processing, if imported with the written permission of a Cess Authority and are accompanied by the said written permission, while re-entering the cess limits.

यंत्र, उपकरणे व इतर साधने आणि त्यांचे घटक भाग यांच्या दुरुस्तीसाठी किंवा त्यावर प्रक्रिया करण्यासाठी उपकर प्राधिकरणाच्या लेखी परवानगीने उपकर हद्दीच्या बाहेर नेले असतील अशा बाबतीत उपकराच्या हद्दीमध्ये पुन्हा आणताना उक्त लेखी परवानगीसह आणले जात असतील तेव्हा.

(११) Free gifts of any goods received as aid or relief supplied form any foreign Government or its recognized agency operating in India.

कोणत्याही विदेशी सरकारकडून किंवा भारतात कार्यरत असलेल्या त्यांच्या मान्यताप्राप्त संस्थांकडून मदत किंवा सहाय्य म्हणून निःशुल्क देण्यात आलेला कोणताही माल.

Explanation I.---For the purpose of this entry “recognized agency” means an agency specified as such by the State Government by an order published in the Official Gazette.

स्पष्टीकरण १ --- या नोंदीच्या प्रयोजनार्थ “मान्यताप्राप्त संस्था” म्हणजे, राज्य शासनाने राजपत्रात आदेश प्रसिद्ध करून अशी संस्था म्हणून विनिर्दिष्ट केलेली संस्था.

Explanation II.---If any doubt arises as to whether any particular gift is eligible for exemption under this rule or not, the matter shall be referred to the State Government, whose decision shall be final.

स्पष्टीकरण २ --- कोणतेही विशिष्ट बक्षीस या नियमाखाली सवलतीकरिता पात्र आहे किंवा नाही याबद्दल कोणतीही शंका उद्भवली तर, ते प्रकरण, राज्य शासनाकडे विचारार्थ पाठवले जाईल व त्याचा निर्णय अंतिम असेल.

(१२) All contraceptives, drugs or appliances used for Family Planning purposes.

कुटुंब नियोजन प्रयोजनकरिता वापरण्यात येणारी सर्व संतती प्रतिबंधक साधने, औषधे किंवा उपयंत्रे.

(13) (i) Cotton, hand spun yarn and Khadi cloth.

कापसाचे हातकताईचे सूत आणि खादीचे कापड.

(ii) Woollen hand spun yarn and hand woven cloth, including Ghongadis, हातकताईचे लोकरीचे सूत आणि खादीचे कापड.

(iii) Hand spun and reeled silk yarn and hand woven silk cloth, including tassar yarn and cloth,

हातकताईची व रेशीम सुताचे रीळ व हाताने विणलेले रेशमी कपडे, टसर सूत व कापडांसह

(iv) Village industries products.

ग्रामोद्योग उत्पादने.

Explanation.---The exemption from payment of cess duty under this entry shall be given subject to the condition that the goods are certified by the Maharashtra State Khadi and Village Industries Board, or the Khadi and Village Industries Commission.

स्पष्टीकरण --- या नोंदी अन्वयेचे उपकर शुल्क भरण्यातून द्यावयाची सूट ही महाराष्ट्र राज्य खादी व ग्रामोद्योग मंडळाने किंवा खादी व ग्रामोद्योग आयोगाने माल प्रमाणित केलेला असावा या शर्तीच्या अधीन राहून देण्यात येईल.

(14) Empty Treasure Boxes supplied by the Reserve Bank of India to its Agency Banks for packing the Government Treasure for dispatch to Agency Banks or to the Head Office of the Bank.

भारतीय रिझर्व्ह बँकेने तिच्या अभिकरण बँकांकडे किंवा त्या बँकेच्या मुख्य कार्यालयाकडे रवाना करावयाचा शासकीय निधी भरण्यासाठी अभिकरण बँकांकडे पाठविलेल्या रिकाम्या निधी पेट्या.

(15) Concessional quality white printing paper supplied by the Government of India.

भारत सरकारने पुरविलेल्या सवलतीच्या दराचा चांगल्या प्रतीचा पांढरा छपाईचा कागद.

(16) Locally manufactured article consigned from within the limit of the City but returned to the consignor within six months from the date of their export on account of the refusal of the consignee to accept the same either wholly or partly subject to the furnishing of adequate documentary evidence.

शहराच्या हद्दीमधून पाठविण्यात आलेल्या परंतु माल घेणाऱ्याने पूर्णपणे किंवा अंशतः घेण्याचे नाकारल्यामुळे माल पाठविणाऱ्याकडे निर्यातीच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या आत परत पाठविण्यात आलेल्या स्थानिकरीत्या तयार केलेल्या वस्तू पुरेसा लेखी पुरावा जोडण्याच्या शर्तीच्या अधीनतेने.

(17) (i) Flat plate solar collector.

फ्लॅट प्लेट सोलर कलेक्टर्स.

(ii) Concentrating and pipe type solar collector.

कॉन्सेन्ट्रेटिंग आणि पाईप प्रकारचे सोलर कलेक्टर्स.

(iii) Solar cookers.

सोलर कुकर्स

(iv) Solar waterheaters and systems.

सोलर वॉटर हीटर्स आणि पद्धती.

(v) Air/gas/fluid heating systems.

हवा/गॅस/द्राव्य (फ्लुइड) उष्ण पद्धती.

(vi) Solar crop driers and systems.

सोलर क्रॉप ड्रायर्स आणि पद्धती.

(vii) Solar stills and desalination systems.

सोलर स्टील आणि डीसॅलीनेशन पद्धती.

(viii) Solar pumps based on solar thermal and solar photovoltaic conversion.

सोलर थर्मलवर आधारित सोलर पम्प आणि सोलर फोटोव्होटाईक रूपांतर करणे.

(ix) Solar power generating systems.

सौरशक्ती वीजनिर्मिती पद्धती.

(x) Solar photovoltaic modules and panels for water pumping and other applications.

सोलर फोटो व्होल्टाइक मोड्युलेज आणि वॉटर पम्पींग व इतर उपयोगांकरिता पॅनेल.

(xi) Wind mills and any specially designed devices which run on wind mills.

पवनचक्की आणि अन्य विशेष बनविलेल्या साधनांवर चालणाऱ्या पवनचक्क्या.

(xii) any special devices including electric generators and pumps running on wind energy.

पवन ऊर्जेवर चालणारी विद्युत जनित्र आणि पंप यासह अन्य कोणतीही साधने

(xiii) Biogas plants and biogas engines.

बायोगॅस संयंत्रे आणि बायोगॅस इंजिन.

(xiv) Agricultural and municipal waste conversion devices producing energy

शेतशी संबंधित कचरा आणि महानगरपालिकेने गोळा केलेला कचरा यांची ऊर्जेत निर्माण करण्याची साधने.

(xv) Equipment for utilizing ocean waves and thermal energy.

सागरी लाटा आणि औष्णिक ऊर्जा यांच्या वापराकरिता साधनसामग्री.

(18) Cotton yarn used for handlooms and handloom cotton cloth.

हातमाग व हातमागाचे सुती कापड यांसाठी वापरण्यात येणारे सूत.

(19) Films imported by educational institutions recognized by the Government for the purpose of free education to students.

शासनाने मान्यता दिलेल्या शैक्षणिक संस्थांनी विद्यार्थ्यांना मोफत शिक्षण देण्यासाठी आयात केलेले चित्रपट.

(20) Bona fide luggage and kit belonging to a travelling circus, or to a travelling company, performing Dramas, Lok Natyas or Tamashas and which is to be used for the performance of the Dramas, Lok Natyas or Tamashas, as the case may be.

फिरती सर्कस किंवा नाटके, लोकनाट्ये किंवा तमाशा सादर करणाऱ्या फिरत्या कंपनी यांच्या मालकीचे आणि नाटके, लोकनाट्ये किंवा यथास्थिति, तमाशा सादर करण्यासाठीच वापरावयाचे सामान व सरंजाम.

(२१) (a) Bread (Handmade);

पाव (हाताने बनविलेला)

(b) Ganesh idols made of either clay or plaster of paris, brought at the time of Ganesh Chaturthi.

गणेश चतुर्थीच्या वेळी आणण्यात येणाऱ्या शाडूच्या किंवा प्लॅस्टर ऑफ पॅरिसच्या गणेशमूर्ती.

मा. महापौरांना आणि सर्व सदस्यांना मी धन्यवाद देतो. त्यांनी मला हा प्रस्ताव मांडण्याची आणि माझा प्रस्ताव शांतपणे ऐकण्याची तयारी दाखविली. मा. महापौर साहेबांनी जर मला परवानगी दिली तर जकात ठेक्याच्या संदर्भात जर....

मा. महापौर :-

सन्मा. सदस्य प्रफुल्ल पाटील साहेब, माझी शंका आहे की, नक्कीच आपण जे काय धोरण घेतले आहे आणि आपण दरसुद्धा फायनल केलेले आहे. तर....

चंद्रकांत वैती :-

मा. महापौर साहेब, सन्मा. सदस्य प्रफुल्ल पाटील साहेब यांना तुम्हीच विचारा. त्यांचे नॉलेज आहे त्यांनी आणलेली जी माहिती आहे ती अत्यंत लाभदायक आहे प्रशासकिय कामकाजाचा त्यांना दांडगा अनुभव आहे. फक्त त्यांच्याकडून आपण माहिती घ्या की, ठेकेदाराबद्दल काय करायचे?

मा. महापौर :-

पाटील साहेब, नक्कीच सगळ्यांना दिसून येते की, सेस लवकरात लवकर मिरा भाईंदर मध्ये लागू व्हावे काहीक गोष्टीमध्ये आपण आतापर्यंत अझम्शन दिले आहे. काही मध्ये ऑक्ट्रॉय पेक्षा रेट सुद्धा कमी केले आहे. तर नक्कीच शहराचा फायदा होणार आहे. जर लवकर सेस लागला तर ह्याच्यात आपण जी सुचना मांडली आहे आणि सन्मा. विरोधी पक्षनेते चंद्रकांत वैती साहेब आपण जो ठराव केलेला आहे. त्याच्यामध्ये म्हटलेले आहे की, शासनाची मंजूरी येईपर्यंत आणि सत्ताधारी पक्षाने तर १ सप्टेंबर अशी कटआउट डेटपण दिलेली आहे. वैती साहेबांनी वापरलेले आहे ते १२७ (अ) कलम आम्ही ९९ (अ) तर आपणच सांगा १२७ मध्ये जर नंबर आला असताच तर ९९ (अ) चा अधिकार खालीच घेता येईल ना.

प्रफुल्ल पाटील :-

मी आयुक्त साहेबांना पण सांगतो की, त्यादिवशी गटनेत्यांची बैठक बोलावली होती. जेव्हा सगळे गटनेते एकत्र आले. ह्याचा अर्थ मा. महापौरांना, आयुक्तांना आणि उपायुक्त आणि उपमहापौर सगळ्या गटनेत्यांना मी धन्यवाद देतो की, एवढ्या ज्वलंत, सिरीयस विषयावर संवेदनशील विषयावर काहीतरी फटाफट निर्णय घेतला पाहिजे. म्हणून या सगळ्या लोकांची उपस्थिती होती. मला तर आश्चर्य वाटले मी नवख्या सारखा, पाहण्यासारखा आलो. मला तुम्ही बसायला दिले त्याबद्दल मी तुमच्या सर्वांचा कायम ऋणी राहिल की, मला तिथे माझे मत मांडण्याची संधी दिली. मी एवढेच सांगेन की, मी जे काही सांगतो ती वस्तुस्थिती आणि सत्य परिस्थिती सांगणार मी कधीही खोट सांगत नाही.

मा. महापौर :-

माझे आपल्याला हेच म्हणणे होते की, आम्ही जे ९९ (अ) खाली ठराव केला म्हणून तो समाविष्ट करता येईल.

प्रफुल्ल पाटील :-

अशी परिस्थिती आहे की, त्यादिवशी आयुक्त साहेब व उपायुक्त साहेबांशी बोलणे झाले. १२७ (अ) (अ) कलम जे दाखविले आहे. १९९६ साली जेव्हा हे कलम टाकले त्यावेळी महाराष्ट्रामध्ये नवी मुंबई महानगरपालिका सोडून एकसुद्धा ठिकाणी सेस ॲप्लीकेबल नव्हते. पण मुंबई महानगरपालिकेने सुद्धा हा अद्यादेश १९९६ साली आला त्याच्यानंतर त्यांनी त्याचे सेस पहिले ॲडॉप केले. तेव्हा शासनाने असा विचार केला की, इतर महानगरपालिकांमध्ये सेस लावायचे झाले, नवी मुंबईने जसा सेस ॲडॉप केला, शासनाकडून मंजूर घेउन तर मग इतर महानगरपालिकेने सुद्धा शासनाची परवानगी घेउनच तो सेस लावावा असे शासनाने धोरण ठरवून तसा अद्यादेश जारी केला. १९९६ चा १२७ (अ)(अ) हा पहिला कलम जो आहे त्याचे ख्याती मला याठिकाणी सांगणे फार महत्वाचे आहे की, १२७ या अधिनियमाद्वारे बसवायचे कर त्याच्यामध्ये (अ)(अ) टाकला. (अ)(अ) मध्ये शहरामध्ये उपभोग, उपयोग किंवा विक्री यासाठी त्या शहराच्या हद्दीमध्ये होणाऱ्या मालाच्या प्रवेशावर राज्य शासनाच्या पुर्वमंजूरीने जकात ऐवजी बसवायचे उपकर १२७(अ)(अ) मध्ये जेव्हा हा कलम नव्याने निर्दिष्ट करण्यात आला (अ)(अ) त्यावेळी सगळ्या महापालिकांमध्ये जकातच होती. सेस नव्हता. म्हणून एखाद्या महानगरपालिकेला जर सेस लावायचा असेल तर त्याने १२७ (अ)(अ) खाली शासनाची पुर्व परवानगी घ्यायची आहे. त्याच्यानंतर शासनाचे धोरण बदलले. व्यापाऱ्यांचे आंदोलने गेली. सात वर्षे चालू आहे. आज नाही. सात वर्षे संपुर्ण देशात आंदोलन सुरू झाल्यानंतर केंद्र सरकारने, राज्य सरकारने असे निर्णय घेतले. राष्ट्रवादी, काँग्रेस यांच्या युतीने सरकारने अतिशय चांगला निर्णय घेतला की, अख्ख्या महाराष्ट्रातल्या सगळ्या (ड) वर्गाच्या महानगरपालिकांना हा सेस लावायचा. जेव्हा शासनच एखादे धोरण ठरवते. शासनच एखादा कॅबिनेट रिझोल्युशन पास करते. त्यावेळी कुठल्याही महानगरपालिकेची वेगळी भुमिका राहूच शकत नाही की, आम्ही सेस ॲक्सेप्ट करणार नाही. आम्ही ऑक्ट्रॉयच चालवू याचा अर्थ असा होता की, त्यांनी

१२७(अ)(अ) कलमाची जी गांभियता आहे ती काढूनच झाली. आता मी तेवढ्यासाठी येतो की, त्यांनी प्रथम जेव्हा एखाद्याला उपकर लावायचा आहे, महापालिकेला तर त्याच्यासाठी ९९(अ)(अ) त्यांची अधिसूचना झाली ती प्रसिद्ध झाली. राज्यपालांची मंजूरी मिळाली. दोन्ही सभागृहांची मंजूरी मिळाली. त्याच्यानंतर जो कायदा अस्तित्वात आला, कुठलाही कायदा वाचताना आपण जसे अंकलिपीत घेतो. अ,ब,क,ड पासुन सुरु करतो. इंग्रजीमध्ये A,B,C,D पासुन सुरु करतो. आपण काय झेड पासुन करतो? उलट तर जात नाही. मला नाही वाटत येथे कोणी उलट जाणारे लोक असतील. आपण जसे अ,ब,क,ड पासुन सुरु करतो. इंग्रजीमध्ये A,B,C,D पासुन सुरु करतो. ९९(अ) कलम हा जेव्हा आपण पहिल्यांदा वाचला तेव्हा ९९(अ) कलमामध्ये त्यांनी स्पष्ट म्हटले की ९९ कलमामध्ये पहिल्यांदा जे उपकर लागू आहे ते त्यांच्यासाठी आहे. ९९(अ) ज्यांना प्रथम उपकर लावायचे आहे. त्यासंबंधी काय कार्यपद्धती आहे? तर त्यांनी विशेष महासभा बोलवायची. विशेष महासभा बोलावून उपकर कधी लावायचा. १२७ (अ)(अ) उपकर कधीपासुन लावायचा? मी आपल्याला ९९ (अ) चे वाचन करून दाखवितो. ज्या दराने, ज्या मर्यादेपर्यंत म्हणजे आपल्या मर्यादा सांगितल्या आहेत कमाल आणि किमान ज्या तारखेपासुन उपकर बसविण्यात येतील ते दर मर्यादा व तारीख निश्चित करण्यासाठी, आज मी हे का बोलतोय तर दर कर निश्चित करण्याच्या प्रयोजनासाठी बोलावलेल्या विशेष सभेमध्ये या गोष्टी निश्चित करता येतील. म्हणून आम्ही निश्चित करतोय आणि त्यानंतर अशारितीने निश्चित केलेल्या दरांनी व तारखेपासुन उपकर बसविण्यात येईल आणि या अधिनियमाचे कलम ९९ व इतर तरतुदी विहित करण्याची कार्यपद्धती ह्याच्यामध्ये १२७ चे जे आले आहे तर १२७(अ)(अ) हे कधी अॅप्लीकेबल होतो या संदर्भात महापौर साहेब आणि उपायुक्त साहेब आपल्याला मी स्पष्टीकरण देतो. त्याच्यासाठी १५२(अ) आपण वाचा. तो नविन निर्दिष्ट केला आहे. त्याच्यात असे म्हटले आहे की, १५२(अ) हे या नियमाच्या आणि तरतुदीच्या अधिन राहून या अधिनियमाच्या प्रयोजनानंतर राज्यशासनाच्या पुर्व मंजूरीने महानगरपालिका शहरामध्ये उपभोग, उपयोग व विक्री यासाठी त्या शहराच्या हद्दीमध्ये होणाऱ्या अनुसुची (अ) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मालाच्या प्रवेशावर त्या अनुसुचीतील स्तंभ क्र. ३ मधील प्रत्येक मालासमोर विनिर्दिष्ट केलेल्या कमाल दरापेक्षा अधिक नसतील इतक्या दराने उपकर बसविता येईल. परंतु, असे की महानगरपालिकेला राज्यशासनाच्या पुर्व मंजूरीच्या अधिन राहून राज्यपत्रातील अधिसूचनेद्वारे अनुसुची (अ) मध्ये कोणत्याही नोंदी दाखलकरता येतील ह्याचा अर्थ १ ते ६१ पेक्षा तुम्हांला जास्त नोंदी दाखल करायच्या झाल्या तर तुम्हाला अधिसूचना काढायला लागेल. त्यात बदल करता येईल किंवा त्या वगळता येतील म्हणजे १ ते ६१ मध्ये बदल करता येईल, वगळता येईल किंवा अॅड करता येईल. १ ते ७० करता येईल. किंवा १ ते ५० करता येईल. त्या विनिर्दिष्ट केलेल्या कमाल दरासह दर बदलता येईल. म्हणजे जे कमाल दर दिले आहेत त्याच्यापेक्षा जर आम्हाला जास्त दर लावायचे असतील तर ती अधिसूचना काढायला पाहिजे. पुढे असे आहे की, परंतु असे की, अधिसूचना पुर्व प्रसिद्ध करून लोकांकडून मागविण्यात आलेले आक्षेप व सुचना असल्यास ते विचारात घेतल्यानंतर अशी अधिसूचना प्रसिद्ध करण्यात येईल. आम्ही शासनाने ठरवून दिलेल्या कमाल दरापेक्षा जास्त लावले तर आम्हाला अधिसूचना प्रसिद्ध करावी लागते. कारण शासनाने कमाल दर ठरवून दिलेले आहेत. याठिकाणी शासनाची पुर्व मंजूरी असे म्हटलेले आहे. ती मंजूरी अशासाठी आहे की, तुम्ही जे काय ठरवले त्याला शासनाने मंजूरी द्यायची आहे. म्हणून याठिकाणी उपकर दि. ०१/०९/२००८ पासुन लावायचे म्हटले तरी शासनाची मान्यता मिळाल्यानंतर ते प्रसिद्ध होईल.

मा. महापौर :-

आपल्या सुचना कुठल्या ठरावात समाविष्ट करायच्या आहेत ते सांगा.

प्रफुल्ल पाटील :-

जो मंजुर झाला.

मा. महापौर :-

जो मंजुर झाला त्याच्यावर आपली सहमती.....

अनिल सावंत :-

कलम ९९, १२७ बदल आयुक्तांचे मत घ्या.

मा. महापौर :-

आपण मिस इंटरपिटीशन कशाला करता?

जयंत पाटील :-

सन्मा. सदस्य प्रफुल्ल पाटील साहेब यांनी मांडलेल्या उपसुचनेस मी अनुमोदन देत आहे. आमच्या ठरावात त्यांची उपसूचना समाविष्ट करण्यात यावी. त्यासाठी मी संमती देत आहे.

मा. महापौर :-

ऑलरेडी आपण ठराव मांडलेला आहे. सन्मा. सदस्य प्रफुल्ल पाटील साहेबांनी सुचना ही मांडली आहे. एका विषयावर कोणी किती बोलायचे? ठराव बहुमताने मंजुर. आजची सभा संपली असे मी जाहिर करतो.

प्रकरण क्र. २९ :-

मिरा भाईंदर महानगरपालिका क्षेत्रात उपकर लागू करणेबाबत निर्णय घेणे व उपकर आकारणी करण्यासाठी आवश्यक यंत्रणा उभारणेस आर्थिक व प्रशासकीय मंजूरी देणेबाबत.

ठराव क्र :-

दिनांक ०१/०८/२००८ पासून मिरा भाईंदर शहरामध्ये जकात हटवून उपकर लावण्यासंदर्भात व्यापाऱ्यांनी सुरु केलेल्या आंदोलना संदर्भात आजच्या मा. विशेष महासभेचे आयोजन करण्यात आले असून शहरातील विविध व्यापारी संघटनांच्या तसेच व्यापाऱ्यांच्या मागणीचा विचार करता तसेच शहरातील बंदमुळे निर्माण झालेल्या कायदा व सुव्यवस्थेचा विचार करता मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ च्या कलम ९९ (अ) अन्वये प्राप्त झालेल्या अधिकारान्वये ही मा. महासभा मिरा भाईंदर महानगरपालिका हद्दीत जकात कराऐवजी दि. १/०९/२००८ पासून किंवा या ठरावास शासनाची मान्यता मिळविण्याच्या तारखेपासून उपकर लागू करण्यास मान्यता देत आहे.

आमदार मुझझफर हुसेन यांनी मा. मुख्यमंत्री साहेब यांच्याकडून सध्या कार्यरत असलेल्या जकात ठेकेदाराचा ठेका रद्द करण्याबाबत आदेश प्राप्त केले आहेत. व तशा प्रकारचे फलकही सर्व ठिकाणी लावले आहे. मा. आयुक्त साहेब यांनी या आदेशाची प्रत प्राप्त करून घ्यावी. व जकात ठेका रद्द करण्याची कार्यवाही करावी. ठेका रद्द करण्याची कार्यवाही पूर्ण होईपर्यंत व प्रत्यक्ष उपकर लागू होईपर्यंत जकात आकारणी चालू राहिल.

उपकर लावण्याच्या निर्णयाची अंमलबजावणी योग्य प्रकारे करता यावी म्हणून दरम्यानच्या काळात उपकारासाठी अधिकारी/ कर्मचारी वृंद नेमणे, कार्यालयासाठी जवळपास ५००० चौ.फुट जागा उपलब्ध करणे, कार्यालयासाठी लागणाऱ्या आवश्यक फर्निचर व कपाटे खरेदी करणे, व्यापाऱ्यांच्या नोंदणीसाठी व उपकर वसुलीसाठी आवश्यक फॉर्म छापून घेणे, व्यापाऱ्यांच्या नोंदणीसाठी विशेष मोहिम राबविणे, नवी मुंबई महानगरपालिकेमध्ये सध्या वापरात असलेली संगणक प्रणाली विकत घेणे, मा. पदाधिकारी / मा. नगरसेवक/अधिकारी/कर्मचारी या सर्वांचे प्रशिक्षण घेणे, उपकर वसुली कामासाठी आवश्यकतेप्रमाणे संगणक खरेदी करणे, आवश्यकतेप्रमाणे संगणक चालक/कर्मचारी ठेका पध्दतीने घेणे, उपकरांची वसुली राष्ट्रीयकृत/शेड्युल बँकेमार्फत करण्यासाठी बँका निश्चित करणे व सर्वांना फायबर ऑप्टिकल केबल ने जोडणे. उपकर वसुलीसाठी नेमण्यात येणाऱ्या अधिकारी/कर्मचारी यांचे नामांकन निश्चित करणे. प्रकरण ११ अ कलम १५२ ई (२) नुसार १) उपायुक्त २) निर्धारक ३) समाहारक ४) उपनिर्धारक ५) उपसमाहारक ६) सहा. निर्धारक ७) सहा. समाहारक व उपकलम (२) ई नुसार इतर अधिकारी व व्यक्ति यांची नियुक्ती महानगरपालिका व्यवस्थापनात कार्यरत असणाऱ्या व वरील पदांसाठी निर्धारित पात्रता असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची नेमणूक व राज्यशासनाच्या विक्रीकर/तत्सम विभागातील वर्ग १ दर्जाच्या अधिकाऱ्यांची प्रतिनियुक्तीवर नेमणूक करणे.

तसेच उपकर लावणे व वसुली करणे यास्तव लागणाऱ्या सर्व अनुषंगीक बाबी करण्यास आयुक्तांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. तसेच याकामी येणाऱ्या खर्चास आर्थिक व प्रशासकिय मंजूरी देण्यांत येत आहे.

सुचक :- श्री. जयंत पाटील

अनुमोदन :- श्री. मिलन गो. पाटील

अ.क्र.	ठरावाच्या बाजूने	अ.क्र.	ठरावाच्या विरोधात	अ. क्र.	तटस्थ
१	पाटील जयंत महादेव	१	चंद्रकांत वैती		निरंक
२	शर्मा भगवती तुगनचंद	२	खान शफीक अहमद सादत		
३	तिवारी दिव्या अशोक	३	शानू जो. गोहिल		
४	वैती नर्मदा यशवंत	४	दिनेश द नलावडे		
५	म्हात्रे राजेश हरिश्चंद्र	५	वेतोसकर राजेश शंकर		
६	पाटील ध्रुवकिशोर मन्साराम	६	पाटील सुनिता कैलास		
७	पाटील मिलन गोविंदराव	७	रॉड्रीक्स मॉरिस जोसेफ		
८	फॅरो ग्रिटा स्टीफन	८	सावळे निर्मला बाबुराव उर्फ कांबळे निर्मला विष्णू		
९	शेख आसिफ गुलाब	९	कुरेशी याकुब ईस्माईल		
१०	गोविंद हेलन जॉर्जी	१०	पाटील प्रफुल्ल काशीनाथ		
११	डिमेलो बर्नड आल्बर्ट	११	म्हात्रे तुलसीदास दत्तात्रेय		
१२	परेरा कॅटलीन ऍन्थोनी	१२	शेख मुसरतबानु इब्राहिम		
१३	ठाकुर प्रकाश पांडुरंग	१३	जंगम लक्ष्मण गणपत		
१४	मेन्डोन्सा स्टीवन जॉन	१४	सपार उमा विश्वनाथ		
१५	डॉ. राजेंद्र भवरलाल जैन	१५	इनामदार जुबेर अब्दुल्ला		

१६	पाटील वंदना मंगेश	१६	पुजारी कांचन शेखर
१७	चक्रे वंदना रामदास	१७	मुंज वासुदेव भास्कर
१८	माळी हेमा रविंद्र	१८	सय्यद नुरजहाँ नझर हुसैन
१९	हसनाळे जोत्सना जालींदर उर्फ शिंदे पूजा प्रताप	१९	शेख नुर मोहम्मद अहमद
२०	अनिता जयवंत पाटील	२०	भाटकर प्रेरणा प्रमोद
२१	परेरा टेरी पॉल	२१	डिसा मर्लिन मर्विन
२२	मेहता नरेंद्र लालचंद	२२	वैती विजया हेमचंद्र
२३	वर्षा गिरधर भानुशाली	२३	ठाकूर कल्पना हरिहर
२४	भोईर राजू यशवंत	२४	म्हात्रे चंद्रकांत खंडोजी
२५	जाधव मोहन महादेव	२५	मोदी चंद्रकांत भिकालाल
२६	सिंह मदन उदितनारायण	२६	भट दिप्ती शेखर
२७	म्हात्रे कल्पना महेश	२७	सावंत अनिल दिवाकर
२८	पाटील शरद केशव	२८	शेख सलिम दाउद
२९	अग्रवाल ओमप्रकाश गंगाधर	२९	हरिश्चंद्र जगन्नाथ म्हात्रे
३०	बाविघर सिसिलीया विजय	३०	शेष्टी गणेश गोपाळ
३१	सिंग श्रीप्रकाश जिलेदार	३१	पुरोहित मधुसुदन मनोहरलाल
३२	पांडे स्नेहा शैलेश	३२	व्यास सुधा वासुदेव
३३	दुबे रामनारायण सदानंद	३३	म्हात्रे नयना गजानन
३४	यादव मिरादेवी रामलाल	३४	पाटील धनेश परशुराम
३५	पाटील प्रविण मोरेश्वर		
३६	पाटील अनंत रामचंद्र		
३७	पालांडे प्रशांत भगवंतराव		
३८	गावंड मंदाकिणी आत्माराम		
३९	म्हात्रे मोहन गोपाळ		

सदर ठरावामध्ये सुचक श्री. प्रफुल्ल पाटील अनुमोदक श्राम. नयना गजानन म्हात्रे यांनी खालीलप्रमाणे सुचना मांडली.

सूचना / प्रस्ताव -- मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ चे प्रकरण २ महानगरपालिका, स्थायी समिती, प्रभाग समिती इचे कामकाज क्र. बीएनसीएमजी/जीएडी/२५, दिनांक १६ फेब्रुवारी २००२ अन्वये.

मिरा भाईंदर महानगरपालिका क्षेत्रात मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ चे कलम ९९ अ अन्वये दि. ०१/०९/२००८ पासून उपकर लावणेबाबतचा ठराव करण्यात आलेला आहे.

महाराष्ट्र शासनाला मुंबई प्रांतिक अधिनियम १९४९ च्या कलम ४५६ अ अन्वये राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे नवीन नियम/कायदा/कायद्यातील बदल करण्याचे विशेष अधिकार आहेत. उक्त अधिकारांनुसार महाराष्ट्र शासनाने दि. ३१/०८/१९९५ रोजी मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका (सुधारणा अध्यादेश, १९९५ प्रख्यापित केला होता व राज्यपालांची संमती मिळाल्यानंतर महाराष्ट्र शासन राजपत्र दि. ०५/०१/१९९६ व दि. १२/०४/१९९६ रोजी प्रसिद्ध केलेला अधिनियम म्हणजेच सन १९९६ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र. ३ अस्तित्वात आला त्यानुसार मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ च्या कलम २ मध्ये खंड ६ नंतर ६ अ उपकर समाविष्ट करण्यात आला तसेच या अधिनियमामध्ये प्रकरण ११ अ जकातीऐवजी उपकर बसविणे, तो गोळा करणे व त्याची वसूली करणे या संबंधीच्या तरतूदी करण्यासाठी कलम १५२ अ ते कलम १५२ समाविष्ट करण्यात आले तसेच मुख्य नियमात जोडलेल्या अनुसूची (ब) मध्ये अनुसूची अ, अनुसूची ब व अनुसूची क विनिर्दिष्ट करण्यात आले. अनुसूची अ नुसार उपकरांच्या प्रदानास पात्र असलेल्या वस्तूवर शासनाने बसवण्यायोग्य उपकराचे कमाल दर करून दिलेले आहेत. अनुसूची ब प्रमाणे उपकराच्या प्रदानापासून मुक्त असलेल्या वस्तूंचे तपशील दिलेले आहेत तसेच अनुसूची क मध्ये महानगरपालिकेला उपकर देय नसलेल्या मालाची यादी देण्यात आलेली आहे. वरीलप्रमाणे सन १९९६ चा अधिनियम क्र. ३ नुसार समाविष्ट केलेल्या कलम व अनुसूची आजही लागू आहेत.

मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ मध्ये कलम ९९ अ ते सन १९९६ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र. ३ द्वारे समाविष्ट करण्यात आला आहे. या कलम ९९ अ मध्ये कोणत्याही महानगरपालिकेस आपल्या क्षेत्रात प्रथम बसवायाच्या उपकराच्या तरतूदी लागू केल्या आहेत. अशा तरतूदी लागू करण्याचे

अधिकार विशेष सभेला देण्यात आले असून या तरतूदीनुसार व प्रकरण ११ अ मध्ये विहित केलेल्या मर्यादा व शर्ती यांच्या नियमांच्या अधीन राहून ज्या दराने ज्या मर्यादेपर्यंत आणि ज्या तारखेपासून उपकर बसविण्यात येतील ते दर, मर्यादा व तारिख निश्चित करण्याचे अधिकार विशेष सभेला दिले आहेत.

उक्त कलम ९९ अ नुसार प्रकरण ११ अ मधील कलम १५२ अ ते १५२ ओ नुसार जकातीऐवजी उपकर बसविणे, तो गोळा करणे व त्याची वसुली करणे या संबंधीच्या तरतूदी विनिर्दिष्ट करण्यात आलेल्या आहेत. कलम १५२ अ (१) नुसार राज्य शासनाच्या पुर्व मंजूरीने व सदर कलमातील अनुसूची अ मध्ये वर्णन केलेल्या वस्तू उपकरांच्या प्रदानास पात्र आहेत. सदर अनुसूची अ मध्ये क्रमांक १ ते ६१ मधील विविध मालांसाठी राज्य शासनाने महाराष्ट्र शासन राजपत्र दि. ०५/०१/१९९६ नुसार सदर वस्तूवर बसवण्यायोग्य उपकराचे कमाल दर ठरवून दिलेले आहेत व अशा कमाल दरापेक्षा अधिक नसतील इतक्या दराने उपकर बसविण्याचे अधिकार कलम १५२ अ (१) नुसार मनपास दिलेले आहेत. अनुसूची अ मधील मालांचे किमान दर खालीलप्रमाणे ठरविण्यात येत आहेत. त्याची यादी सोबत जोडली आहे. कलम ९९ अ व १५२ अ, १२७ अ अ च्या तरतूदीनुसार राज्य शासनाची मंजूरी घेऊन व आवश्यकता भासल्यास अधिसूचना पुर्वप्रसिद्ध करून लोकांकडून मागविण्यात आलेले आक्षेप व सूचना (असल्यास) त्या विचारात घेतल्यानंतर राज्य शासनाच्या मंजूरीने राज्य शासनाची मंजूरी मिळाल्याच्या दिनांकापासून प्रत्यक्षात उपकराची वसुली करण्यात यावी.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र दि. ०५/०१/१९९६ नुसार कलम १५२ क (१) अनुसूची ब मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या वस्तू उपकराच्या प्रदानापासून मुक्त असतील. सोबत अनुसूची ब ची प्रत जोडली आहे. तसेच कलम १५२ १ क (२) अनुसूची क मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या मालांच्या यादीनुसार विनिर्दिष्ट केलेल्या वस्तूवर महानगरपालिकेला उपकर देय नसेल. अशी सूचना / प्रस्ताव मी मांडत आहे.

SCHEDULE A (अनुसूची अ)

[See section 152A] (कलम १५२ अ पहा)

Articles liable to payment of cess

उपकरांच्या प्रदानास पात्र असलेल्या वस्तू

Serial No. (१)	Description of Goods (२)	Maximum Rates of cess leviable (३)	Minumum Rate / Rate fixed by Corporation (४)
	<i>Class I.---</i> Articles of food and drink वर्ग १ --- अन्न पदार्थ व पेय		
१	<i>Grain, flour, pulses and cereals of all sorts including parched gavar, soyabean, Parched grain, and paddy.</i> वाळवलेली गवार, सोयाबीन, वाळवलेले धान्य व भात, धान्य, पीठ, डाळी व तृणधान्य	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	0.20 per cent Ad Valorem यथामूल्य ०.२० टक्का
२	(c) <i>Sugar</i> साखर (d) <i>Gur of all sorts</i> सर्व प्रकारचा गुळ	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	0.20 per cent Ad Valorem यथामूल्य ०.२० टक्का
३	<i>Wines and spirits and beer</i> मद्य आणि स्पिरीटे आणि बिअर	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	4 per cent Ad Valorem यथामूल्य ४ टक्का
४	<i>Ghee</i> तूप	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
५	<i>Vanaspati and hydrogenated oils</i> वनस्पती व हायड्रोजनेटेड तेले	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
६	<i>Tea, coffee and coffee seeds</i> चहा, कॉफी व कॉफीच्या बिया	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
७	<i>Saffron</i> केशर	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का
८	<i>Edible-bacon and hams, table butter, butter other than table butter, margarine, dried or preserved fruits and</i>	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	2 per cent. Ad valorem.

	nuts excluding fresh fruits and betal nuts, canned fish, cheese, confectionery, jams and jellies, milk condensed and preserved, ice cream, all sorts of farinaceous foods, pickles, cocoa, cocoabeans and chocolagtes, biscuits and cakes, lard or edible animal fat, <i>mawa</i> , milkcream, <i>chakka</i> , fruitjuices, syrups and all beverages glucose, destrose or any fruit sugar preserved provisions, baking or cury powder, saccharin, all kinds of food colours and essences, glucose of all other kinds, malt extract, honey, papad, potato wafers, meat fresh or preserved for whatever use and all kinds of food or drink not specifically provided for excepting whole milk or toned milk or skim milk powder. खाण्याचे बेकन व हॅम्स, टेबलबटर, टेबलबटरखेरीज अन्य लोणी, मार्गारिन, ताजी फळे व सुपारी खेरीजकरून सुकवलेली किंवा टिकवून ठेवलेली फळे व कठीण कवचाची फळे, डबाबंद मासे, चीज, मिठाई, जॅम व जेली, संघनित व टिकवून ठेवलेले दूध, आईसक्रीम, सर्व प्रकारचे पिष्टमय अन्न, लोणची, कोको, कोकोच्या बिया व चॉकलेट, बिस्कीटे व केक, डुकराची चरबी किंवा खाण्यास योग्य अशी जनावरांची चरबी, खवा, दुधाची मलई, चक्का, फळांचे रस, पाक व सर्व पेये, ग्लुकोज, डेक्सट्रोज किंवा कोणतीही फलशर्करा, टिकवून ठेवलेली अन्नसामग्री, बेकिंग पावडर किंवा कढीचा मसाला, सॅकरीन, सर्व प्रकारचे खाण्याचे रंग व अर्क, इतर सर्व प्रकारचे ग्लुकोज, माल्ट एक्स्ट्रॅक्ट, मध, पापड, बटाटा वेफर्स, ताजे किंवा कोणत्याही उपयोगासाठी टिकवून ठेवलेले मांस आणि सकस दूध किंवा बनीव दूध किंवा मलईरहित दुधाची भुकटी खेरीजकरून विनिर्दिष्टपणे तरतूद करण्यात न आलेले सर्व प्रकारचे अन्न किंवा पेये		यथामूल्य २ टक्का
९	Dates dry खारका	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
१०	ऋद्यङ्घ्नं ऋद्य खजूर	४ द्रङ्घ्नं ऋद्य. ऋद्य ध्व्यद्वङ्घ्नं. यथामूल्य ४ टक्का	२ द्रङ्घ्नं ऋद्य. ऋद्य ध्व्यद्वङ्घ्नं. यथामूल्य २ टक्का
	Class II.---Animals. वर्ग २ --- जनावरे		
११	Sheeps, goats, lambs and kids मेंढ्या, बकरे, कोकरे आणि करडे	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
१२	Oxen, cows, buffaloes, calves and horses बैल, गायी, म्हशी, वासरे व घोडे	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
१३	Pigs डुकरे	1 per cent. Ad valorem.	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
	Class III.---Articles used for Fuel, Lighting, Washing and Industrial use. वर्ग ३ --- इंधन, दिवाबत्ती, धुलाई व औद्योगिक वापर यांकरिता वापरण्यात येणाऱ्या वस्तू		
१४	Charcoal, coal and coke लोणारी कोळसा, कोळसा व दगडी कोळसा	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
१५	Crackers, fireworks and their components, calcium carbide and safety fuses. फटाके, दारुकाम व त्याचे घटक, कॅल्शियम कार्बाईड व	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का

	धोकादायक नसलेली (सुरुंगाची) वात.		
१६	Chandeliers, globes, chimneys, electric bulbs and articles for electric or gas lighting. झुंबरे, ग्लोब्स, धुरांडी, विजेचे बल्ब व विजेची किंवा गॅसची प्रकाशव्यवस्था यासाठी लागणाऱ्या वस्तू	6 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ६ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
१७	Soap of all kinds, boot and metal polish सर्व प्रकारचा साबण, बूट व धातूंना झिलई देण्याच्या वस्तू	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
१८	Potash, ritha, soda, alum, saline substances, shikakai, washing soda, caustic soda, refined salt, patre, phenyl and substances used in washing clothes, floor and utensils. पोटॅश, रिठे, सोडा, तुरटी, क्षारयुक्त पदार्थ, शिकेकाई, धुण्याचा सोडा, कॉस्टिक सोडा, रिफाईन्ड सॉल्ट पीटर, फिनाईल आणि कपडे, खोलीच्या फरशा आणि भांडी धुण्यासाठी वापरण्यात येणारे पदार्थ	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
१९	Oil seeds of inedible oils खाण्यास अयोग्य असलेल्या तेलाच्या तेलबिया	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
२०	Inedible vegetable oils खाण्यास अयोग्य असलेली वनस्पती तेले	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
२१	Methylated and denatured spirits and industrial alcohols. मेथिलेटेड व विप्रकृत स्पिरिटे व औद्योगिक कारणांसाठी वापरण्यात येणारे अल्कोहोल.	6 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ६ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
२२	(d) Mineral oils of all sorts, diesel oil, petrol, aviation spirit, all kinds of lubricating oils, white oil, spindle oil, furnace oil, petroleum products including natural gas and liquefied petroleum gas, mava oil, sevasol, solvent oil, other fuel oils, oils used as insecticides, natural gasoline, paints solutions and compositions, turkey red oil and by products of mineral oils (but nothing hereinbefore contained shall include kerosene and crude oil). सर्व प्रकारची खनिज तेले, डिझेल ऑईल, पेट्रोल, विमानाचे स्पिरिट, सर्व प्रकारची वंगणाची तेले, व्हाईट ऑईल, चातीचे तेल, भट्टीचे तेल, नैसर्गिक वाचू व द्रवरूप पेट्रोलियमजन्य वायू यांसह पेट्रोलियमजन्य वस्तू, मावा ऑईल, सेवसॉल द्रावक तेल, इंधनाची इतर तेले, कीटकनाशके म्हणून वापरली जाणारी तेले, नैसर्गिक गॅसोलीन, रंगलेप द्रावणे व मिश्रणे, मंजिष्ठ तेल आणि खनिज तेलांची उपउत्पादने (परंतु यापूर्वी अंतर्भूत असलेल्या कोणत्याही वस्तूमध्ये घासलेट व कूड ऑईल यांचा समावेश नसेल.)	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
	(e) Crude Oil कूड ऑईल	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
	(ढ) Grease and petroleum jelly. ग्रीझ व पेट्रोलियम जेली	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
	Class IV.---Articles used in construction of Buildings, Roads and Other structures and Articles made of Wood and Cane. वर्ग ४ --- इमारती, रस्ते व इतर संरचना यांच्या बांधकामासाठी वापरण्यात येणाऱ्या वस्तू		

	आणि लाकडाच्या व वेताच्या वस्तू		
२३	Cement of all sorts सर्व प्रकारचे सिमेंट	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
२४	Coaltars asphalt, bitumen flooring stone, manganese, emery stone or powder, chalk powder, stone chips, Agra stone, stone for building, clinker and coalash. डांबर, अॅस्फाल्ट, बिटुमेन, फरसबंदी करण्यासाठी दगड, मॅन्गनीज, एमरी दगड किंवा भुकटी, खडूची भुकटी, दगडाच्या कपच्या, आग्रा दगड, इमारती दगड, खंगर व कोळशाची राख.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
२५	Glazed bricks, tiles marble pieces, fire bricks, bricks, all kind of roofing tiles, flooring tiles, china mosaic chips, mosaic marble, mosaic or terrazzo tiles, earthen pipes, china pipes, cement pipes and asbestos cement sheets. झिलईदार विटा, फरशा, संगमरवरी दगड, पासाहीविटा, विटा, सर्व प्रकारची छपरी कौले, जमिनीवर बसवण्यासाठी फरशी, चायना मोझेक चिपा, मोझेक संगमरवरी दगड, मोझेक किंवा टॅरॅझो फरशा, मातीचे नळ, चिनीमातीचे नळ, सिमेंटचे नळ आणि अॅस्बेस्टॉस सिमेंट पत्रे.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का
२६	Paints distemper and colour washes used for painting buildings, varnish, boiled lines oil, turpentine, zine oxide and red oxide. इमारतींना रंग देण्यासाठी वापरावयाचे रंगलेप, डिस्टेंपर व रंग, वॉर्निश, अळशीचे उकळविलेले तेल, टर्पेटाईन, झिंक ऑक्साईड व रेड ऑक्साईड.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
२७	Yellow earth and earth of any other kind except red earth. पिवळी माती व लालमाती व्यतिरिक्त इतर कोणत्याही प्रकारची माती.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
२८	Glass, glassware, chinaware, enamelware, all kinds of crockery used for construction or decoration of buildings and sanitary fittings, metal valves, brass cocks and their fittings. काच, काचेच्या वस्तू, चिनीमातीच्या वस्तू, एनॅमलच्या वस्तू, इमारतीचे बांधकाम किंवा सुशोभिकरण करण्यासाठी व सॅनिटरी खिळण्यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या सर्व प्रकारच्या चिनीमातीच्या वस्तू, धातूचे व्हॉल्व, पितळेच्या तोट्या व त्यांच्या खिळण्या.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2.5 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २.५ टक्का
२९	Roofing felt. रूफिंग फेल्ट	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
३०	Timber, ballies, cane and articles made of any of them, doors, windows, frames, furnitures, pets staircases, sandal wood and articles made of such wood. इमारती लाकूड, बल्ल्या, वेत व त्यापैकी कशाही पासून तयार केलेल्या वस्तू, दरवाजे, खिडक्या, चौकटी, फर्निचर, खुंट्या, जिने, चंदनाचे लाकूड व अशा लाकडापासून तयार केलेल्या वस्तू.	6 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ६ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
३१	Plywood, soft boards, hard boards masonite or any other kind of wood of whatever composition prepared by artificial process and article made thereof. प्लायवूडे, सॉफ्ट बोर्ड, हार्ड बोर्ड, मॅनोसाईट किंवा कोणतेही	6 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ६ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का

	घटक असलेले, कृत्रिम प्रक्रियेने तयार करण्यात आलेले इतर कोणत्याही प्रकारचे लाकूड आणि त्यापासून बनविलेल्या वस्तू.		
	Class V.---Perfumes, Toilet Requisites, Colours and Household Goods. वर्ग ५ --- सुगंधी द्रव्ये, प्रसाधनाच्या वस्तू, रंग व गृहोपयोगी वस्तू		
३२	(d) Hair oil, perfumed oils, perfumery of all kinds, scents, attars, scented material aromatic chemicals, toilet incense sticks, toilet requisites of all kinds, shaving cream, shaving sticks, tooth powder, tooth paste, pomade, comb, brushes, looking glasses, hairpins, breeches, garters and suspenders. केसांचे तेल, सुगंधी तेल, सर्व प्रकारची सुगंधी द्रव्ये, सेंट, अत्तरे, सुवासिक वस्तू, सुवासिक रसायने, प्रसाधन गृहातील धूपकाड्या, सर्व प्रकारच्या प्रसाधनाच्या वस्तू, दाढीचे क्रीम, दाढीचा साबण, दंतमंजन, दूध पेस्ट, पोमेड, फण्या-कंगवे, ब्रश, आरसे, हेअरपिना, ब्रीचेस, गार्टर्स, सस्पेंडर्स	4 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य ३ टक्का
	(e) Scissors, razors, safety razors, blades, knives, pen knives, spoons, forks, cutlery of all kinds, needles of all sorts, locks and keys, stoves and petromax and their parts and accessories and hardware articles. कात्र्या, वस्तरे, सेफ्टी रेझर, पाती (ब्लेड्स), सुन्या, चाकू, चमचे, काटे, सर्व प्रकारची कटलरी, सर्व प्रकारच्या सुया, कुलुपे व किल्ल्या, स्टोव्ह व पेट्रोमॅक्स आणि त्यांचे भाग व उपसाधने आणि लोखंडी सामान.	4 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य ३ टक्का
	(f) Laces, tapes, rings of wood and metal, embroidery articles, celluloid and celluloid articles, beads of all sorts, imitation pearls, articles of imitation jewellery, plastic and plastic goods, plastic powder, bakelite and bakelite goods. लेस, फिली, लाकडी व धातूच्या रिंगा, भरतकामाच्या वस्तू, सेल्युलाइड व सेल्युलाइडच्या वस्तू, सर्व प्रकारचे मणी, नकली मोती, नकली जडजवाहिराच्या वस्तू, प्लास्टिक व प्लास्टिकच्या वस्तू, प्लास्टिकची भुकटी, बेकेलाईट व बेकेलाईटच्या वस्तू.	4 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य २ टक्का
३३	(c) Imitation ornaments. नकली दागिने.	6 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य ६ टक्का	4 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य ४ टक्का
	(d) Toys of all kinds. सर्व प्रकारची खेळणी	3 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य ३ टक्का	2 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य २ टक्का
३४	Crockery of all sorts सर्व प्रकारची चिनी मातीची भांडी	2 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य २ टक्का
३५	Glass and glassware including bangles, bottles, articles of china and porcelain wares and earthen wares (excluding articles used for construction or decoration of buildings). बांगड्यांसह काच आणि काचेच्या वस्तू, बाटल्या, चिनी मातीच्या वस्तू, पोसलीनच्या व मातीच्या वस्तू (इमारतींचे बांधकाम किंवा सुशोभीकरण यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या वस्तू वगळून)	2 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. <i>Ad valorem</i> . यथामूल्य २ टक्का
	Class VI.---Tobacco Requisites. वर्ग ६ --- तंबाखू ओढण्यासाठी आवश्यक वस्तू		

३६	<i>Cigar and Cigarette holders, smoking pipes, cigarette paper, tobacco cases, pouches, cigarette and cigar cases, hukka and smoking requisites and cigarette lighters.</i> सिगार व सिगारेट होल्डर, स्मोकिंग पाईप, सिगारेटचा कागद, तंबाखूच्या डब्या, पिशव्या, सिगारेटच्या व सिगारच्या डब्या, हुक्का व धुम्रपानासाठी लागणाऱ्या वस्तू व सिगारेट लायटर.	6 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ६ टक्का	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का
	<i>Class VII.---Piece goods cotton, yarn and threads of all sorts and starching and sizing materials, leather and articles of leather and rubber goods.</i> वर्ग ७ --- कापडाचे तागे, सर्व प्रकारचे सूत आणि धागे आणि खळीची व पांजणीची सामग्री, कातडे, कातड्याच्या वस्तू, रबरी वस्तू		
३७	<i>Piece goods of wool, silk linen, hamp, artificial and synthetic materials and articles made up purely or partly of any of the above material not otherwise specified, 100 per cent. cotton fabrics, readymade garments made out of 100 per cent. Cotton fabrics, hosiery goods made out of 100 per cent. Cotton fabrics, sanitary towels, napkins, disposable baby-diapers, cotton beds and pillows and surgical cotton.</i> लोकर, रेशीम, लिनन, सण आणि कृत्रिम व सिन्थेटिक सामग्री यांपासून तयार केलेले कापडाचे तागे आणि अन्यथा विनिर्दिष्ट करण्यात आल्या नसतील अशा, वरीलपैकी कोणतीही सामग्री पूर्णपणे किंवा अंशतः वापरून बनवलेल्या वस्तू, १०० टक्के सुती कापड, १०० सुती कापडापासून बनवलेले तयार कपडे, १०० टक्के सुती कापडापासून बनवलेला विणमाल, सॅनिटरी टॉवेल, नॅपकीन, एकदा वापरून फेकून द्यायचे लहान मुलांचे लंगोट, कापसाच्या गाद्या व उशा आणि शस्त्रक्रियेसाठी लागणारा कापूस.	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
३८	<i>Cotton ginned or unginned.</i> सरकी काढलेला किंवा न काढलेला कापूस	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
३९	<i>Cotton waste, yarn waste and hard waste.</i> टाकाळ कापूस, टाकाळ सूत आणि हार्ड वेस्ट.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
४०	<i>Raw or unspun wool hemp, jute, coconut and other fibres and rope and articles made thereof.</i> कच्ची किंवा न कातलेली लोकर, सण, ताग, नारळीचे आणि इतर तंतू आणि दोरखंड आणि त्यापासून बनविलेल्या इतर वस्तू.	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
४१	<i>Yarn and threads of all sorts.</i> सर्व प्रकारचे सूत आणि धागे.	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
४२	<i>Starches of all sorts, sargo, rice and flour, arrowroot tapioca and its flour, tamarind powder, farina starches and sizing materials, tallow, sizing oils and such substitutes.</i> सर्व प्रकारच्या खळी, साबुदाणा, तांदूळ आणि पीठ, तवकील टॅपिओका आणि त्यांचे पीठ, चिंचेची भुकटी, पिष्ट (फॅरिना) खळ आणि पांजणी सामग्री, चरबी, पांजणी तेले आणि अशा प्रकारची प्रतिद्रव्ये.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
४३	<i>Hides and skins.</i> चामडी आणि कातडी.	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
४४	<i>Leather including harness, saddles, bags, boxes shoes,</i>	2 per cent. Ad valorem.	2 per cent. Ad

	chappels, slippers, sandles, straps and all articles made of leather. कमावलेली कातडी तसेच ओढण, खोगीर पिशव्या, पेट्या, जोडे, चपला, स्लिपर, सँडल्स, चामड्यांचे पट्टे आणि कमावलेल्या कातड्यांपासून तयार केलेल्या सर्व वस्तू.	यथामूल्य २ टक्का	valorem. यथामूल्य २ टक्का
४५	Rubber tyres and tubes. रबरी टायर आणि ट्यूब नळ्या.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
४६	(c) Rubber, rubber goods, gatta purcha and articles made thereof (wholly or partly) rubber solution and latex. रबर, रबराच्या वस्तू, गट्टा, परचा आणि (संपूर्णतः किंवा अंशतः) त्यापासून बनविलेल्या वस्तू, रबर, द्रावण आणि रबराचा चीक.	1.5 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १.५ टक्का	1.5 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १.५ टक्का
	(d) Raw Rubber कच्चे रबर	1.5 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १.५ टक्का	1.5 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १.५ टक्का
	Class VIII.---Metals and articles made of metals. वर्ग ८ --- धातू आणि धातूंपासून तयार केलेल्या वस्तू		
४७	Iron and Steel लोखंड आणि पोलाद	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
	(d) Pig iron अशुद्ध लोखंड (e) Blooms, billets and slabs, ब्लूम, लगडी आणि लाद्या, (f) Structural (घडणीचे) – (vi) Joints, (ii) Channels, (iii) angles, equal or unequal, (iv) bulbs or toe, (v) light rails, (vi) fish plate for light rails, (vii) shell, steel ingots blooms, billets and bars, (viii) black or galvanized sheets, plain or corrugated, (ix) plates, ordinary mild steel including boiler and high tensile ship building or bullet proof, (x) bars and rods, (xi) bolts, nuts, washers rivets and such other articles, (xii) wire barbed, telegraph or other kind of black galvanized, (xiii) wire nails, (xiv) spring steel, vehicular of flat bars, (xv) hoops and strips, and (xvi) pipes. २. सांधे, २. पन्हळी (चॅनेल्स), ३. सारख्या आकाराचे किंवा वेगवेगळ्या आकाराचे अँगल, ४. बल्ब किंवा टो., ५. लहान रुळ, ६. लहान रुळांसाठी रुळ जोडपट्टी, ७. कुलपी गोळा (शेल), पोलाद ढेपी (ब्ल्यूम), लगडी आणि कांबी, ८. काळे किंवा जस्त विलेपित सपाट किंवा पन्हळीदार पत्रे, ९. पट्टिका, बाष्पित्र आणि उच्च ताण सामर्थ्याच्या जहाज बांधणीच्या किंवा बंदुकीच्या गोळ्यांना रोधणाऱ्या पोलादासह सामान्य मृदू पोलाद, १०. कांबी आणि सळ्या, ११. बोल्ट, नट, वायसर, रिव्हेट आणि अशा प्रकारच्या इतर वस्तू, १२. काटेरी, टेलीग्राफची किंवा इतर प्रकारची काळी जस्त विलेपित तार, १३. तार खिळे, १४. स्प्रिंग पोलाद किंवा वाहनासाठी लागणाऱ्या किंवा सपाट कांबी, १५. नळकांड्या (हूप) व पट्ट्या	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का

	आणि १६. नळ.		
४८	Iron and steel---Scrap. लोखंड व पोलाद - भंगार	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
४९	Iron and steel---any other articles manufactured from iron or steel other than cutlery, hardware and machines or machines parts not specifically provided for. लोखंड व पोलाद कटलरी, लोखंडी वस्तू आणि यंत्रे किंवा विनिर्दिष्टपणे तरतूद न केलेले यंत्रांचे सुटे भाग यांहून अन्य अशा लोखंड किंवा पोलाद यांपासून बनविण्यात आलेल्या इतर वस्तू.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
५०	Machinery and their components and spares (g) (i) Electric machinery for generation, transmission and distribution and motors and generators and their components and spares, (vii) Electric goods including cells batteries and copper strips, horn electric, (viii) Electric domestic appliances, (ix) Electrical domestic appliances, (x) Electrical machinery of all kinds, control sets, switch-gear, generators, alternators and dynamos, motors, transformers and turbo generating sets. (h) Agricultural machinery and parts. (i) Oil engines, diesel engines, steam engines, petrol and gas engines and machines worked by hydraulic pressure and their parts. (j) Tools of all kinds. (k) Printing press machines and spares. (l) any other machinery, its components and spares not specifically provided for. यंत्रसामग्री आणि तिचे घटक भाग व सुटे भाग --- अ) १) वीजनिर्मिती, पारेषण आणि वितरण यांसाठी विद्युत यंत्रसामग्री आणि मोटारी व जनित्रे आणि त्यांचे घटक व भाग व सुटे भाग. २) विद्युत घट (सेल), बॅटऱ्या आणि तांब्याच्या पट्ट्या आणि हॉर्न इलेक्ट्रिक यांसह विजेच्या वस्तू. ३) विजेच्या खिळण्या आणि साहित्य. ४) विजेची घरगुती वापराची उपकरणे. ५) सर्व प्रकारची विजेची यंत्रसामग्री, नियंत्रण संच, स्विच गियर जनित्रे, प्रत्यावर्तित्रे (ऑल्टरनेटर) आणि डायनामो, मोटारी परिवर्तित्रे (ट्रान्सफॉर्मर) आणि टर्बो वीजनिर्मिती यंत्रसंच. ब) कृषी यंत्रसामग्री आणि तिचे भाग. क) तेल इंजिने, डिझेल इंजिने, वाफ इंजिने, पेट्रोल आणि गॅस इंजिन आणि द्रविक दाबाच्या सहाय्याने चालणारी यंत्रे आणि त्यांचे भाग. ड) सर्व प्रकारची हत्यारे. इ) मुद्रणालयाची यंत्रे व सुटे भाग. फ) कोणतीही इतर यंत्रसामग्री आणि विनिर्देशपूर्वक तरतूद न केलेले तिचे घटक भाग व सुटे भाग.	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
५१	Vehicles--- वाहने ---	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ३ टक्का
	(c) Motor cars, motor cycles, chassis and lorries.	1 per cent. Ad valorem.	1 per cent. Ad

	(d) Bicycles, perambulators, carriages, all kind of vehicles and their components and spares. अ) मोटारी, मोटार सायकली, साटे व मालमोटारी ब) सायकली, बाबागाड्या, वाहन गाड्या, सर्व प्रकारची वाहने आणि त्यांचे घटक व सुटे भाग.	यथामूल्य १ टक्का	<i>valorem.</i> यथामूल्य १ टक्का
५२	Instruments, apparatus, appliances and part thereof--- (j) Sewing machines, clocks and watches and typewriters and their spares. (k) Radio, radiograms, television set or apparatus, loudspeakers and gramophones, amplifiers, wireless goods, video cassette recorders, video cassette players, their components and spares. (l) Photographic machinery, photo goods and materials including photographic chemicals, films and mounts and their components and spares. (m)Cine projection machinery, their components spares and material used therein. (n) Surveying apparatus. (o) Scientific appliance. (p) Optical goods, their spares and accessories, surgical instruments and hospital requirement including their spares and accessories. (q) Mill and gin stores including crucibles, cotton ropes and spares. (r) All kinds of apparatus, appliances and spares. उपकरण संच, सामग्री उपयंत्रे आणि त्यांचे भाग --- अ) शिवणयंत्रे, मोठी घड्याळे व घड्याळे आणि टंकलेखन यंत्रे व त्यांचे सुटे भाग. ब) रेडिओ, रेडिओग्राम, दूरचित्रवाणी संच किंवा उपकरण संच, ध्वनिक्षेपक व ग्रामोफोन, ध्वनिवर्धक, बिनतारी यंत्रांचे (वायरलेस) साहित्य, व्हिडिओ कॅसेट रेकॉर्डर्स, व्हिडिओ कॅसेट प्लेअर्स, त्यांचे घटक आणि सुटे भाग. क) छायाचित्रमाची यंत्रसामग्री आणि छायाचित्रणाची रसायने, फिल्म आणि माऊंट यांसह छायाचित्रण साहित्य व सामग्री, माऊंट आणि त्यांचे सुटे भाग. ड) सिनेमा प्रक्षेपण यंत्रसामग्री, त्यांचे घटक भाग, सुटे भाग आणि त्यात उपयोगात आणलेले साहित्य. इ) सर्वेक्षण उपकरण संच फ) शास्त्रीय उपयंत्रे. ग) दृष्टिसहायक वस्तू, त्यांचे सुटे भाग व उपसाधने, शस्त्रक्रिया-विषयक उपकरणे, रुग्णालयासाठी आवश्यक असलेल्या वस्तू आणि त्यांचे सुटे भाग व उपसाधने. ह) गिरणी आणि सरकी काढण्याचे यंत्र यांविषयीचे सामान तसेच मुसा/कापसाचे दोर आणि सुटे भाग. आय) सर्व प्रकारचे उपकरण संच, उपयंत्रे आणि सुटे भाग.	4 per cent. <i>Ad valorem.</i> यथामूल्य ४ टक्का	3 per cent. <i>Ad valorem.</i> यथामूल्य ३ टक्का
५३	Non-ferrous metals that is to say brass, copper, tin, aluminium, lead, zinc, germansilver, stainless steel their alloys, wire-wares and sheets, ingots and circles etc. अलोह धातू म्हणजे पितळ, तांबे, कथील, अॅल्युमिनियम, शिसे, जस्त, जर्मन सिल्वर, स्टेनलेस स्टील, त्यांचे मिश्र धातू, तारांच्या वस्तू आणि पत्रे, ढेपी आणि वेटोळी इ.	4 per cent. <i>Ad valorem.</i> यथामूल्य १ टक्का	2 per cent. <i>Ad valorem.</i> यथामूल्य २ टक्का
	Class IX.---Miscellaneous Class वर्ग ९ --- संकीर्ण वर्ग		
५४	Dyes tans indigo and all colouring matter including	1 per cent. <i>Ad valorem.</i>	1 per cent. <i>Ad</i>

	printing paste, inks and industrial paints. रंगद्रव्ये, काळवट रंग (टॅन), नीळ आणि छपाई पेस्ट, शाई यांच्यासहित रंगाचे सर्व पदार्थ आणि औद्योगिक वापराचे रंग.	यथामूल्य १ टक्का	valorem. यथामूल्य १ टक्का
५५	Paper--- कागद ---		
	(d) Newsprints वृत्तपत्री कागद	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
	(e) Card boards, straw-boards, grey-boards and millboards. कार्डबोर्ड, स्ट्रॉबोर्ड, ग्रेबोर्ड आणि मिलबोर्ड	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
	(f) All kinds of paper of whatever composition and thickness. सर्व प्रकारचा कागद मग तो कोणत्याही मिश्रणाचा किंवा जाडीचा असो.	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
५६	Lac and cork and articles made thereof लाख आणि कॉर्क झाडाची साल आणि त्यापासून बनविलेल्या वस्तू	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
५७	Sculptured articles of wood stone clay of metal, other articles and earthenware. लाकूड, दगड, चिकण माती किंवा धातू यांच्या नक्षीकाम केलेल्या वस्तू, इतर वस्तू आणि मातीची भांडी.	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
५८	Chinaware, porcelainware and electric insulators not otherwise specified. चिनी मातीची भांडी, पोर्सलिनची भांडी आणि अन्यथा विनिर्दिष्ट न केलेले विद्युतनिरोधक	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का
५९	(c) Cinema films, all film raw. सिनेमा फिल्म, सर्व कच्च्या फिल्म	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का
	(d) Cinema films processed and reels. प्रक्रिया केलेल्या सिनेमा फिल्म किंवा रिळे	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	4 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ४ टक्का
६०	Molasses काकवी	7 per cent. Ad valorem. यथामूल्य ७ टक्का	1 per cent. Ad valorem. यथामूल्य १ टक्का
६१	All articles other than those specified in the preceding entries of this Schedule. या अनुसूचीच्या मागील नोंदीमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या वस्तू वगळून सर्व वस्तू.	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का	2 per cent. Ad valorem. यथामूल्य २ टक्का

SCHEDULE B (अनुसूची ब)

[See section 152A] (कलम १५२ क (१) पहा)

Articles free from payment of cess

उपकराच्या प्रदानापासून मुक्त असलेल्या वस्तू

Serial No. (१)	Articles वस्तू (२)
१	Books and periodicals including almanacs, panchangs and time-tables for passenger transport services, catalogues, all publications which publicize goods, services and articles for commercial purposes, race cards, account books, diaries, calenders, office files, and documents, answer books (blank or used), tags, wedding cards, greeting cards, invitation cards, post cards, picture-post, cards

	for special occasions, visiting cards, photo albums, stamp albums made of paper, playing cards and newspapers. एक प्रकारची पंचांगे (ऑल्मनॅक्स), पंचांगे व प्रवासी वाहतूक सेवांची वेळापत्रके तालिका यांसह पुस्तके आणि नियतकालिके, वाणिज्यिक प्रयोजनांसाठी माल, सेवा व वस्तू यांची प्रसिद्धी करणारी व सर्व प्रकाशने, रेकॉर्ड्स, लेखापुस्तके, रोजनिशा, दिनदर्शिका, कार्यालयीन फायली व दस्तऐवज, उत्तरपत्रिका (कोऱ्या किंवा वापरलेल्या), बंद लग्नपत्रिका, शुभेच्छा पत्रिका, निमंत्रण पत्रिका, पोस्टकार्डे, चित्र पोस्टकार्ड, विशेष प्रसंगाकरिता कार्डे, नामपत्रिका, छायाचित्र संग्राहिका (फोटो अलबम), कागदापासून बनविलेल्या तिकीट संग्राहिका (स्टॅम्प अलबम), पत्ते आणि वृत्तपत्रे.
२	Poultry, eggs and flesh of poultry. पाळीव खाद्यपक्षी, अंडी व पाळीव खाद्यपक्षांचे मांस
३	Cattle-feed including fodder and concentrates meant exclusively for cattle, cotton seeds, oil cake and feed supplements. वैरण व केवळ जनावरांसाठी तयार केलेले आंबोण यांसह पशुखाद्य, सरकी, पेंड आणि पूरक चारा.
४	Chillies, turmeric, dhania, methi or suva, whole or powdered, tamarind seeds whole or separated. मिरच्या, हळद, धणे, अख्खी किंवा पूड केलेली मेथी किंवा ओवा, अख्खे किंवा फोडलेले चिंचोके.
५	Coconut in shell, separated kernel of coconut and copra. असोला नारळ, सुका नारळ व खोबरे.
६	Bidi leaves. विडीची पाने.
७	Electricity. वीज.
८	Fertilisers and manures including chemical manures. रासायनिक खते व रसायनयुक्त खतासह खते
९	Firewood, bamboo and articles made of bamboo except toys. जळारू लाकूड, बांबू व खेळणी वगळून बांबूच्या बनविलेल्या इतर वस्तू.
१०	Fish, fresh and dry, and fish oils. ताजे व सुके मासे व माशांचे तेल
११	Fresh flowers, fresh vegetales, potatoes, sweet potatoes, elephant's foot (Yam) ginger, onions, garlic, fresh fruits and betel nut. ताजी फुले, ताजा भाजीपाला, बटाटे, रताळी, सुरण (याम), आले, कांदे, लसूण, ताजी फळे व सुपारी.
१२	Life saving drugs. जीवनरक्षक औषधे.
१३	Pan, tambul, vida or patti, prepared from betel leaves. नागवेलीच्या पानांपासून तयार करण्यात आलेले पान, तांबूल, विडा किंवा पट्टी.
१४	Plantain leaves, palas leaves, patrahal, dron. केळीची पाने, पळसाची पाने, पत्रावळ, द्रोण
१५	Salt. मीठ.
१६	Silk worm eggs and silk worm cocoons. रेशमाच्या किड्यांची अंडी व रेशमाच्या किड्यांचे कोश.
१७	Slates and slate pencils, chalk-sticks and crayons, exercise and drawing books, lead pencils, orreries and their parts, fountain pens, ball pens, stylograph pens, propelling pencils and refill. दगडी पाट्या व दगडी पेन्सिली, खडू व रंगकाड्या, वह्या व चित्रकलेच्या वह्या, शिस्पेन्सिली, दर्शक यंत्रे व त्यांचे भाग, फाऊंटन पेन्स, बॉल पेन्स, स्टार्इलोग्राफ पेन्स, प्रॉपेलिंग पेन्सिली व रिफिल्स.
१८	Sugarcane. ऊस.
१९	Water-mineral, medicinal, distilled or demineralised water, water for injection and plain acqua excluding aerated water. पाणी-खनिज, औषधी, विशुद्ध किंवा खनिजविरहित पाणी, इंजेक्शनसाठी असलेले व वायुमिश्रित पाणी वगळता साधे पाणी.
२०	Oils seeds of edible oils and edible oils. खाद्यतेलांच्या तेलबिया व खाद्यतेले.
२१	Flower seeds, fruit seeds, vegetable seeds, seeds of Lucerne and other fodder grass, seeds of the

	canna, hemp, bulb corns, hizomes, suckers and tubers (including edible tubers), bud grafts, cuttings, grafts, layers, seedlings and plants. फुलांचे बी, फळांचे बी, भाज्यांचे बी, विलायती गवत व इतर वैरणचारा यांचे बी, भांग ताग यांचे बी, कंदधान्य, मुळरूपी कांदे, चोषक खोडे व ग्रंथी असलेली खोडे (खास ग्रंथीसहित), डोळ्यांवर केलेली कलमे, छेद कलमे, दाब कलमे, बीजरोपे व वनस्पती.
२२	Poultry feed and concentrates exclusively meant for poultry or other birds. केवल पाळीव खाद्यपक्षी व इतर पक्षी यांच्याकरिता असलेले खाद्य व सत्व.
२३	Safely matches (excluding matches ordinarily used as fire works) (सामान्यतः दारुकाम म्हणून वापरण्यात येणाऱ्या आगपेट्या वगळून) आगपेट्या.
२४	Medicines excluding tooth powder or tooth paste, cosmetics, toilet requisites and soaps, whether used as medicine or otherwise, blood and herbal drugs. औषध म्हणून किंवा अन्यथा वापरण्यात येत असलेले दंतमंजन किंवा टूथपेस्ट, सौंदर्य प्रसाधने, प्रसाधनांसाठी आवश्यक असलेली सामग्री व साबण वगळता इतर औषधे, खत व गावठी औषधे.
२५	Sports goods, gymnasium goods, marbles, pebbles and musical instruments. खेळांचे साहित्य, व्यायामशाळेचे साहित्य, गारगोटी, गोट्या व वाद्ये.
२६	Insecticides excluding oils used as insecticides, pesticides, fungicides and weedicides. कीटकनाशके म्हणून वापरण्यात येणारी तेले वगळता इतर कीटकनाशके व कीटकनाशके, बुरशीनाशके व तणनाशके.
२७	Aeroplanes of all kinds including helicopters and components, parts and accessories of any of them. हेलीकॉप्टर्ससहित सर्व प्रकारची विमाने व त्यापैकी कोणाचेही घटक, भाग व उपसाधने.
२८	Ice and dry ice. बर्फ व सुका बर्फ
२९	Mica graphite and activated earth. मायका ग्रॅफाईट व ॲक्टिवेटेड अर्थ (सक्रियित माती)
३०	Fowls of all sorts, ducks and birds. सर्व प्रकारचे खाद्यपक्षी, बदके व पक्षी.
३१	Human hair and animal hair. मानवी केस व जनावरांचे केस.
३२	Mercury. पारा.
३३	All animals, wild beasts, domestic pets except those to which entries 11, 12 and 13 of Schedule A apply. सर्व जनावरे, वन्य जनावरे, ज्यांना अनुसूची अ मधील नोंद क्र. ११, १२ व ३ लागू होतात ती वगळता इतर पाळीव प्राणी.
३४	Animal bones, horns and hooves. प्राण्यांची हाडे, शिंगे व खूर.
३५	Currency notes and coins. चलनी नोटा व नाणी.
३६	Bee wax, baby berry wad and wax excluding petroleum wax. मधमाश्यांच्या पोळ्यातील मेण, बेबीबेरीपासून मिळणारे मेण व पेट्रोलियम मेण वगळता इतर मेण.
३७	Brooms. झाडू.
३८	Vitamins. जीवनसत्त्वे.
३९	Whole milk, toned milk and skimmed milk powder and curds. सकस दूध, बनीव दूध व मलईरहित दुधाची पावडर आणि दही.
४०	Kerosene केरोसीन.
४१	Red earth. लाल माती.

SCHEDULE C अनुसूची क

[See section 152C (2)] (कलम १५२ क (२) पहा)

List of goods on which cess shall not be payable to the Corporation

महानगरपालिकेला उपकर देय नसेल अशा मालाची यादी

(10) Bone fide personal luggage of passengers arriving by the air, sea, river, rail or road and articles for their private and personal use, which have already been in use at the time of import.

हवाई, सागरी, जल, रेल्वे किंवा रस्ते या मार्गाने आलेल्या प्रवाशांचे खरेखुरे वैयक्तिक सामान आणि आयातीच्या वेळी आधीच वापरण्यात आलेले असेल असे त्यांच्या खाजगी आणि वैयक्तिक वापराच्या वस्तू.

(11) Machines worked by manual power for bona fide use of educational institutions.

शैक्षणिक संस्थांच्या खऱ्याखऱ्या वापराकरिता श्रमशक्तीद्वारे चालवली जाणारी यंत्रे.

(12) Camp equipment of Government officers on tour.

दौऱ्यावर असणाऱ्या शासकीय अधिकाऱ्यांची शिबीर सामग्री.

(13) Necessaries (not being articles of food and drink) equipment and clothing procured by the officers in command of troops for the direct and exclusive use of their men and camp followers, if and when accompanied at the time they enter the cess limits by a certificate from the officer commanding that they are so intended.

चमूचे अधिपत्य असणाऱ्या अधिकाऱ्याने प्रत्यक्ष त्यांच्या लोकांसाठी व शिबिरार्थींसाठीचे केवळ वापरता येईल म्हणून प्राप्त केलेली (खाण्यापिण्याची वस्तू नसलेली) आवश्यक वस्तू, सामग्री व वस्त्रे ते उपकर हद्दीत प्रवेश करतील तेव्हा त्यांच्याबरोबर क्षेत्र अधिकाऱ्याने दिलेले ती तशा उद्देशासाठी असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र असेल तर आणि असेल तेव्हा.

(14) Goods entering the cess limits either in exhibition train itself, or for being placed in any exhibition to be held in the cess limits but not for sale; in the latter case on the production of certificate to that effect from the Secretary or the Manager managing the said exhibition.

खुद्द प्रदर्शनाच्या आगगाडीतून किंवा उपकराच्या हद्दीत भरविण्यात यावयाच्या कोणत्याही प्रदर्शनात मांडण्यासाठी परंतु विक्रीसाठी नव्हे उपकराच्या हद्दीत प्रवेश करणारा माल, यापैकी दुसऱ्या बाबतीत उक्त प्रदर्शनाच्या कार्यवाहीने किंवा त्याचे व्यवस्थापन करणाऱ्या व्यवस्थापनाने दिलेले तशा आशयाचे प्रमाणपत्र सादर केल्यावर.

(15) Bona fide commercial samples meant for free distribution and not meant for transfer or sale so certified by the importer.

मुक्त वाटपाकरिता असलेले आणि हस्तांतरण आणि विक्री या करिता नसलेले व आयातकाने तसे प्रमाणित केलेले खरेखुरे व्यापारविषयक नमुने.

(16) Goods imported by rail, sea or air and rebooked and exported without being removed from the premises of the railway, docks, bunders, wharfs and airports.

रेल्वे, सागरी किंवा हवाई मार्गाने आयात केलेला आणि रेल्वे, गोदी, बंदरे, धक्के आणि विमानतळाच्या आवारातून न हलवता पुन्हा नोंदणी केलेला आणि निर्यात केलेला माल.

(17) Goods imported in accordance with the orders of a Court of law in connection with its official use.

न्यायालयाच्या आदेशानुसार त्याच्या कार्यालयीन वापराच्या संबंधात आयात केलेला माल.

(18) Used furniture tents, cholddaries, crockery, utensils, lamps, ballies, hired for parties, marriage ceremonies and public functions outside the cess limits which were so taken outside with the written permission of a Cess Authority and which are accompanied by the said written permission, while re-entering the cell limits.

उपकर हद्दीच्या बाहेर होणारी पार्टी, विवाह समारंभ व सार्वजनिक समारंभ यांसाठी भाड्याने नेलेले, वापरलेले फर्निचर, तंबू, खोळदऱ्या, चिनी मातीची भांडी, भांडी, दिवे, बॅलीज् ते उपकर प्राधिकरणाच्या लेखी परवानगीने बाहेर नेले असतील आणि उपकराच्या हद्दीमध्ये ते पुन्हा आणताना उक्त लेखी परवानगीसह आणले जात असतील तेव्हा.

(१०) Machinery, instruments and other articles and their components parts which were taken outside the cess limits for the purpose of repairs or processing, if imported with the written permission of a Cess Authority and are accompanied by the said written permission, while re-entering the cess limits.

यंत्र, उपकरणे व इतर साधने आणि त्यांचे घटक भाग यांच्या दुरुस्तीसाठी किंवा त्यावर प्रक्रिया करण्यासाठी उपकर प्राधिकरणाच्या लेखी परवानगीने उपकर हद्दीच्या बाहेर नेले असतील अशा बाबतीत उपकराच्या हद्दीमध्ये पुन्हा आणताना उक्त लेखी परवानगीसह आणले जात असतील तेव्हा.

(११) Free gifts of any goods received as aid or relief supplied from any foreign Government or its recognized agency operating in India.

कोणत्याही विदेशी सरकारकडून किंवा भारतात कार्यरत असलेल्या त्यांच्या मान्यताप्राप्त संस्थांकडून मदत किंवा सहाय्य म्हणून निःशुल्क देण्यात आलेला कोणताही माल.

Explanation I.---For the purpose of this entry "recognized agency" means an agency specified as such by the State Government by an order published in the Official Gazette.

स्पष्टीकरण १ --- या नोंदीच्या प्रयोजनार्थ [मान्यताप्राप्त संस्था] म्हणजे, राज्य शासनाने राजपत्रात आदेश प्रसिद्ध करून अशी संस्था म्हणून विनिर्दिष्ट केलेली संस्था.

Explanation II.---If any doubt arises as to whether any particular gift is eligible for exemption under this rule or not, the matter shall be referred to the State Government, whose decision shall be final.

स्पष्टीकरण २ --- कोणतेही विशिष्ट बक्षीस या नियमाखाली सवलतीकरिता पात्र आहे किंवा नाही याबद्दल कोणतीही शंका उद्भवली तर, ते प्रकरण, राज्य शासनाकडे विचारार्थ पाठवले जाईल व त्याचा निर्णय अंतिम असेल.

(१२) All contraceptives, drugs or appliances used for Family Planning purposes.

कुटुंब नियोजन प्रयोजनकरिता वापरण्यात येणारी सर्व संतती प्रतिबंधक साधने, औषधे किंवा उपयंत्रे.

(13) (i) Cotton, hand spun yarn and Khadi cloth.

कापसाचे हातकताईचे सूत आणि खादीचे कापड.

(ii) Woollen hand spun yarn and hand woven cloth, including Ghongadis,

हातकताईचे लोकरीचे सूत आणि खादीचे कापड.

(iii) Hand spun and reeled silk yarn and hand woven silk cloth, including tassar yarn and cloth,

हातकताईची व रेशीम सुताचे रीळ व हाताने विणलेले रेशमी कपडे, टसर सूत व कापडांसह

(iv) Village industries products.

ग्रामोद्योग उत्पादने.

Explanation.---The exemption from payment of cess duty under this entry shall be given subject to the condition that the goods are certified by the Maharashtra State Khadi and Village Industries Board, or the Khadi and Village Industries Commission.

स्पष्टीकरण --- या नोंदी अन्वयेचे उपकर शुल्क भरण्यातून द्यावयाची सूट ही महाराष्ट्र राज्य खादी व ग्रामोद्योग मंडळाने किंवा खादी व ग्रामोद्योग आयोगाने माल प्रमाणित केलेला असावा या शर्तीच्या अधीन राहून देण्यात येईल.

(14) Empty Treasure Boxes supplied by the Reserve Bank of India to its Agency Banks for packing the Government Treasure for dispatch to Agency Banks or to the Head Office of the Bank.

भारतीय रिझर्व्ह बँकेने तिच्या अभिकरण बँकांकडे किंवा त्या बँकेच्या मुख्य कार्यालयाकडे रवाना करावयाचा शासकीय निधी भरण्यासाठी अभिकरण बँकांकडे पाठविलेल्या रिकाम्या निधी पेट्या.

(15) Concessional quality white printing paper supplied by the Government of India.

भारत सरकारने पुरविलेल्या सवलतीच्या दराचा चांगल्या प्रतीचा पांढरा छपाईचा कागद.

(16) Locally manufactured article consigned from within the limit of the City but returned to the consignor within six months from the date of their export on account of the refusal of the consignee to accept the same either wholly or partly subject to the furnishing of adequate documentary evidence.

शहराच्या हद्दीमधून पाठविण्यात आलेल्या परंतु माल घेणाऱ्याने पूर्णपणे किंवा अंशतः घेण्याचे नाकारल्यामुळे माल पाठविणाऱ्याकडे निर्यातीच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या आत परत पाठविण्यात आलेल्या स्थानिकरीत्या तयार केलेल्या वस्तू पुरेसा लेखी पुरावा जोडण्याच्या शर्तीच्या अधीनतेने.

(17) (i) Flat plate solar collector.

फ्लॅट प्लेट सोलर कलेक्टर्स.

(ii) Concentrating and pipe type solar collector.

कॉन्सेन्ट्रेटींग आणि पाईप प्रकारचे सोलर कलेक्टर्स.

(iii) Solar cookers.

सोलर कुकर्स

(iv) Solar waterheaters and systems.

सोलर वॉटर हीटर्स आणि पद्धती.

(v) Air/gas/fluid heating systems.

हवा/गॅस/द्राव्य (फ्लुइड) उष्ण पद्धती.

(vi) Solar crop driers and systems.

- सोलर क्रॉप ड्रायर्स आणि पद्धती.
- (vii) Solar stills and desalination systems.
सोलर स्टील आणि डीसॅलीनेशन पद्धती.
- (viii) Solar pumps based on solar thermal and solar photovoltaic conversion.
सोलर थर्मलवर आधारित सोलर पम्प आणि सोलर फोटोव्होटाईक रूपांतर करणे.
- (ix) Solar power generating systems.
सौरशक्ती वीजनिर्मिती पद्धती.
- (x) Solar photovoltaic modules and panels for water pumping and other applications.
सोलर फोटो व्होल्टाईक मोड्युलेज आणि वॉटर पम्पींग व इतर उपयोगांकरिता पॅनेल.
- (xi) Wind mills and any specially designed devices which run on wind mills.
पवनचक्की आणि अन्य विशेष बनविलेल्या साधनांवर चालणाऱ्या पवनचक्क्या.
- (xii) any special devices including electric generators and pumps running on wind energy.
पवन ऊर्जेवर चालणारी विद्युत जनित्र आणि पंप यासह अन्य कोणतीही साधने
- (xiii) Biogas plants and biogas engines.
बायोगॅस संयंत्रे आणि बायोगॅस इंजिन.
- (xiv) Agricultural and municipal waste conversion devices producing energy
शेतीशी संबंधित कचर आणि महानगरपालिकेने गोळा केलेला कचरा यांची ऊर्जेत निर्माण करण्याची साधने.
- (xv) Equipment for utilizing ocean waves and thermal energy.
सागरी लाटा आणि औष्णिक ऊर्जा यांच्या वापराकरिता साधनसामग्री.
- (18) Cotton yarn used for handlooms and handloom cotton cloth.
हातमाग व हातमागाचे सुती कापड यांसाठी वापरण्यात येणारे सूत.
- (19) Films imported by educational institutions recognized by the Government for the purpose of free education to students.
शासनाने मान्यता दिलेल्या शैक्षणिक संस्थांनी विद्यार्थ्यांना मोफत शिक्षण देण्यासाठी आयात केलेले चित्रपट.
- (20) Bona fide luggage and kit belonging to a travelling circus, or to a travelling company, performing Dramas, Lok Natyas or Tamashas and which is to be used for the performance of the Dramas, Lok Natyas or Tamashas, as the case may be.
फिरती सर्कस किंवा नाटके, लोकनाट्ये किंवा तमाशा सादर करणाऱ्या फिरत्या कंपनी यांच्या मालकीचे आणि नाटके, लोकनाट्ये किंवा यथास्थिति, तमाशा सादर करण्यासाठीच वापरावयाचे सामान व सरंजाम.
- (२१) (a) Bread (Handmade);
पाव (हाताने बनविलेला)
- (b) Ganesh idols made of either clay or plaster of paris, brought at the time of Ganesh Chaturthi.
गणेश चतुर्थीच्या वेळी आणण्यात येणाऱ्या शाडूच्या किंवा प्लॅस्टर ऑफ पॅरिसच्या गणेशमूर्ती.

सुचक श्री. प्रफुल्ल पाटील अनुमोदक

श्रीम. नयना गजानन म्हात्रे

ठराव बहुमताने मंजूर

ठराव वाचून कायम करण्यांत आला.

सुचक श्री जयंत पाटील व अनुमोदक श्री मिलन पाटील यांनी मांडलेल्या ठरावामध्ये सुचक श्री. प्रफुल्ल पाटील व अनुमोदक श्रीम. नयना गजानन म्हात्रे समाविष्ट करून ठराव बहुमताने मंजूर करण्यात येत आहे

सही/-

महापौर

मिरा भाईंदर महानगरपालिका

(राष्ट्रगीत “जन गण मन” ने सभेचा निरोप घेतला.)

सभा संपल्याची वेळ :- दु. १२.३५ वा.

सही/-
महापौर
मिरा भाईदर महानगरपालिका

नगरसचिव
मिरा भाईदर महानगरपालिका